

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZÁKLADNÍ ŠKOLY ZA ŠKOLNÍ ROK 2020/2021

ZÁKLADNÍ ŠKOLA WALDORFSKÁ PRAHA 5 – JINONICE BUTOVICKÁ 228/9 příspěvková organizace

1. Správní obvod: Praha 5

2. Zřizovatel: Městská část Praha 5, nám. 14. října 4, 150 22 Praha 5

Úplný název školy v souladu se zřizovací listinou k 30. 9. 2020:

Základní škola waldorfská, Praha 5 – Jinonice, Butovická 228/9, příspěvková organizace

Údaje o vedení školy

Ředitel:	Ing. Pavel Seleši
Kontakt:	reditel@waldorfjinonice.cz, tel. 234 712 810
Zástupce ředitele:	Mgr. Daniela Petrová
Kontakt:	zastupce@waldorfjinonice.cz, tel. 234 712 819

Datová schránka: nyvp9t2

Školská rada

Zřizovatel:	RNDr. Daniel Mazur, Ph. D., Ing. Tomáš Mysliveček
Pracovníci školy:	Mgr. Daniela Petrová, Mgr. Renata Krásová
Rodiče školy:	Ing. arch. Jana Šaňáková

Úvodní slovo ředitele školy

Tento školní rok jsme chtěli zahájit 1. září slavnostním otevřením nového Pavilonu D. Po první pedagogické radě, která proběhla v přípravném týdnu, nás bohužel zasáhlo onemocnění jedné kolegyně Covidem 19, následovala čtrnáctidenní karanténa většiny pedagogického sboru a tím i odklad zahájení školního roku právě o dva týdny. Tato skutečnost významně ovlivnila naladění rodičů, kteří se velmi těšili na to, že ve školním roce 20/21 bude opět škola probíhat tak, jak jsme byli dříve zvyklí. Školní rok jsme 14. 9. 2020 zahájili slavnostním otevřením Pavilonu D za přítomnosti starostky Renáty Zajíčkové a zastupitelů Městské části Prahy 5 a následnou tradiční slavností - uvítáním prvňáčků na školním hřišti. Avšak následující průběh školního roku byl poznamenán uzavírkou škol, neustálými změnami a hlavně zcela novým způsobem výuky než kdykoli jindy. Nový Pavilon D se místo zabydlení dětmi a živou výukou, stal místem zdroje online výuky. Probíhalo zde školení, hledaly se možnosti, jak co nejlépe a nejefektivněji zprostředkovat waldorfskou pedagogiku, její cíle, obsahy i metodiku žákům, kteří se učí distančně. Vznikla čilá a aktivní spolupráce a vzájemné pomoci a podpory v kruhu pedagogického sboru. Museli jsme hledat nový způsob, jak komunikovat s dětmi i jejich rodiči, a tak alespoň do určité míry přivést pedagogický proces do distančního modu. Rozhodně tento rok přinesl mnoho nových poznatků, dovedností, zážitků a otázek. Řada plánovaných akcí a projektů byla bohužel odsunuta z důvodu jarního přerušení výuky. A celá situace byla velkou výzvou nám všem – pedagogům, rodičům i dětem. Jednou ze zásadních otázek je, jak a zda může online výuka zajistit kontinuitu vzdělávání a rozvoje klíčových kompetencí našich žáků.

Po návratu dětí do škol jsme věnovali v podstatě měsíc květen a červen nové adaptaci žáků na školu. Nabízeli jsme jim projekty, které žákům mohly posloužit pro sžití se s realitou v podobě adaptačních pobytů v přírodě, uměleckých a řemeslných týdnů, ale samozřejmě také regulérní výuky. Velice nás též zaměstnávalo testování žáků a časté změny v této oblasti včetně ne vždy pozitivních reakcí rodičů.

Celkově bylo pro pedagogy, žáky i rodiče velice náročné čelit neustálým výzvám a změnám přicházejícím z MZ a MŠMT, často tyto změny nastupovaly v řádu dnů a vyžadovaly okamžitou intervenci. Někteří učitelé museli začít učit online často i proti svému osobnímu přesvědčení, neboť si učitelské zaměstnání zvolili právě pro živé setkávání se a vzdělávání dětí, podporování jejich rozvoje myšlení, citění i vůle, sociálních kompetencí atp., to vše bylo online výukou značně omezeno až znemožněno. Jednoznačně negativním dopadem online výuky a dlouhodobé absence sociálních kontaktů u některých dětí je rozvoj závislosti na médiích a diagnostikovaná potřeba odborné psychologické či terapeutické péče. Zároveň jsme však zaznamenali zejména u starších žáků známky absence rozvoje sociálních vztahů, sociální inteligence, empatie, které bude třeba napravovat, opečovat a léčit. Co se pedagogů týče, přes veškerou péči a podporu, se někteří ocitli na hranici vyčerpání.

Mezi pozitiva, která loňský rok přinesl, patří jednoznačně zvědomění toho, že skutečná pedagogika se dá provozovat jedině skutečným živým lidským setkáním, které nemůže nikdy žádná technika nahradit. Učitelé se též rozhodně zdokonalili v oblasti IT. Vznikaly ostrůvky srdečné spolupráce, kdy ti, kteří měli méně práce v rámci online rozvrhu, pomáhali těm, kteří některé své povinnosti nestíhali sami zvládat. Probíhalo společné studium, reflexe, hledání cest, jak nastalé situace řešit a vyřešit, aby z nich co nejvíce profitovaly děti. Po návratu dětí do školy vznikly úžasné projekty. 9. třída nacvičila divadelní představení, v řemeslných týdnech vznikla řada krásných výrobků. Děti mohly být opět pospolu a žít skutečný život.

Přesto nás však nyní čeká hledání komplexního řešení dopadů distanční výuky na kvalitu vzdělání a duševního rozvoje žáků jak individuálního tak ve společenství tříd.

Historie školy

Historie naší školy se datuje do roku 1992, ve kterém proběhlo oficiální zahájení činnosti školy. Byla otevřena jedna třída prvního ročníku (tehdy ještě v budově jinonické sokolovny). Stalo se tak z impulzu rodičů, kteří chtěli nabídnout svým dětem jiný způsob vzdělávání, jež více akcentuje vývojové potřeby dítěte. Každý další rok se pak škola rozrůstala o novou první třídu a brzy se z hlavní budovy v Butovické ulici rozšířila do areálu v ulici Mezi Rolemi. Ve školním roce 2000/2001 byl dovršen její postupný růst v plně organizovanou základní školu s devíti ročníky.

Po delším období hledání dalšího, především dispozičního rozvoje školy byla ve školním roce 2013/14 realizována úprava druhého ze čtyř pavilonů v ulici Mezi Rolemi a 1. 9. 2014 začala i v tomto pavilonu probíhat výuka. Ve školním roce 2018/19 byla realizována významná modernizace a dobudování polyfunkčního výukového centra v tomto pavilonu. Výsledkem jsou nové prostory odborných učeben, dílen pro práci se dřevem a kovem, ručních prací pro práci s textilem, pedigem, papírem a kůží, keramiky včetně modelárny. Vznikla také místnost pro přípravu materiálu, především dřeva, vybavená mnoha přístroji včetně velkoformátové pily a hoblovky. Po pěti letech provozu pavilonu B je patrné, jak významně se tím zlepšily prostorové podmínky především 2. stupně a družiny. Ve spolupráci se spolkem rodičů pokračují významné úpravy přilehlých pozemků v ulici Mezi Rolemi, vzniká zde souvislý multifunkční areál (prostor pro výuku, sport, zemědělství, odpočinek a jiné aktivity), který přináší žákům zcela nové možnosti trávení času přímo ve škole a zvyšuje bezpečnost jejich pohybu zkrácením přechodů po veřejných komunikacích do budovy v ulici Butovická.

Ve školním roce 2015/16 tak byly v areálu Mezi rolemi díky podpoře rodičů připraveny prostory pro nově vznikající školní klub pro žáky 2. stupně. Následně pak byla v rámci programu zvýšení bezpečnosti škol MČ P5 uskutečněna rekonstrukce oplocení areálu a instalace vchodového systému na všech objektech školy (včetně komunikačního systému).

Začátkem školního roku 2015/16 byla MČ P5 dokončena zásadní renovace a úprava povrchu dvorečku mezi hlavní budovou a družinou, který je celoročně využíván o přestávkách a po vyučování družinou. V tomto školním roce bylo díky příspěvku zřizovatele realizováno znovuzprovoznění zázemí pro výuku v pavilonu C v podobě 4 kabinetů a pokoje pro mentory školy a zahraniční hosty.

Ve školním roce 2018/19 byla dokončena zásadní rekonstrukce venkovního sportoviště včetně zahradních úprav přilehlých pozemků. Sportoviště nyní bude sloužit především výuce TV ve všech třídách, dále bude využito k sportovním aktivitám školní družiny a v neposlední řadě jako prostor pro trávení volného času žáků 2. stupně v době velké přestávky.

V tomto školním roce bylo završeno několikaleté úsilí v rozšiřování prostorových možností školy otevřením nového pavilonu D v ulici Mezi Rolemi. První návrhy na toto řešení vznikly již v roce 2014 a díky společnému úsilí a díky podpoře zřizovatele má škola k dispozici novou patrovou budovu zahrnující čtyři kmenové třídy určené pro 2. stupeň školy, další odborné učebny, sborovnu, ateliér a sál, který je nyní také největším prostorem pro výuku, přednášky, umělecká vystoupení a další aktivity ve škole. Pavilon přináší moderní a příjemné zázemí pro děti i učitele a svojí polohou přibližně uprostřed školních budov významně zkracuje dochozí vzdálenosti při přesunech.

Škola nabízí žákům estetické, útulné a podnětné prostředí, které se podílí na vytváření klimatu ve třídách. Část výuky a pozorování přírody lze realizovat venku v chráněné krajinné oblasti Prokopského údolí.

Způsob vzdělávání

Waldorfský vzdělávací model má ve světě tradici trvající již 99 let. Podstatou je usilování o dosažení souladu mezi intelektuálním, uměleckým a morálním rozvojem žáka. Pravda (věda), krása (umění) a dobro (mravnost) jsou ideály, ke kterým si přeje waldorfská pedagogika vychovávat. Hlavní metodou tvořící prožitkovou část vyučování je obrazné líčení poznatků – vyprávění pohádek, bajek, legend atd. Ve vyšších třídách by měl být žák schopen z těchto „živých pohyblivých pojmů“ tvořit jasné vědecké představy. Učební předměty jsou provázány mnoha mezipředmětovými vazbami tak, aby vznikl na konci školní docházky celistvý obraz. Roli učebnic přebírají epochové sešity, které si sám žák s pomocí učitele vytváří během čtyřtýdenní epochy, kdy se odbornému předmětu intenzivně věnuje. Knihy, atlasy a encyklopedie jsou doplňkem výuky. Učení žáka od první třídy k přiměřenému a reálnému sebehodnocení a práci s chybou je smyslem slovního hodnocení, které má možnost postihnout více úrovní schopností žáka, tj. stupeň vývoje intelektu, originalitu tvoření, nápady i nasazení vůle. Učitelé usilují společně s rodiči, aby žáci byli v dospělosti schopni samostatného, odpovědného a prosociálně orientovaného jednání. Waldorfské školy se nachází po celém světě s obsahem přizpůsobeným národním tradicím, historii dané země a náboženství. Přesto jistá univerzálnost učebního plánu otevírá široké možnosti studentských a učitelských výměn zkušeností, hospitací a společných evropských projektů. Také naše škola je provázána množstvím kontaktů, projektů a aktivit s dalšími evropskými waldorfskými školami, je členem Evropské rady waldorfských škol (sdružující více než 500 škol ze 17 zemí) a každoročně ji navštíví žáci či učitelé ze zahraničních waldorfských škol. V uplynulém školním roce se však kvůli Covidu 19 tradiční návštěvy ze zahraničí nemohly uskutečnit.

Zhodnocení uplynulého školního roku

Školní rok 2020/21 byl pro naši školu ve znamení mnohých změn a nových impulsů. Některé byly plánované, jiné přišly neočekávaně. Všechny však přinesly podněty, které mohou v rozvoji školy znamenat mnoho dobrého pro pedagogy, žáky i jejich rodiče.

Změny v organizační struktuře školy

Na základě závěrečné reflexe týkající se organizační struktury školy v roce 19/20 jsme se již na konci školního roku 19/20 v rámci pedagogické rady rozhodli požádat o radu a pomoc odborníka, který má v oblasti efektivního fungování struktury organizací zkušenost. Na diagnostiku organizace jsme ke spolupráci přizvali Mgr. Jiřího Krejčí. Diagnostika probíhala v několika sezeních nejprve s pedagogickým sborem, kdy jsme se věnovali společně vymezování cílů. Poté následovaly osobní rozhovory s vybranými pedagogy školy, jejichž cílem bylo zjistit, jak na cíle tyto jednotlivci nahlížejí, kde vnímají silné a slabé stránky, kde je možnost pozitivního rozvoje. Závěrem diagnostiky bylo opět sezení v kruhu pedagogických pracovníků školy, kde Mgr. Krejčí představil návrh strategie, kterou by se škola v oblasti vymezených cílů mohla zabývat. Mezi vymezenými cíli jsou: Zefektivnění práce v konferencích, které se schází pravidelně každý čtvrtek, zapojení více pedagogických témat do konferencí a otázka efektivního a konstruktivního vedení konferencí kolegiálně. Dalším tématem byla personální oblast, konkrétně pak intenzivnější a hlubší péče o všechny pracovníky školy, DVPP v oblasti vedení větších skupin atd. Tyto podněty jsme se snažili v průběhu školního roku, přes všechny překážky, které souvisely s pandemií Covid-19, zpracovávat. V závěrečné reflexi na konci školního roku jsme dospěli k tomu, že se nám do velké míry podařilo zefektivnit průběh i obsah konferencí dle požadovaných kritérií. V oblasti péče o pracovníky školy, tak jako v předchozím školním roce, proběhly rozhovory s většinou pedagogických, ale tentokrát i provozních pracovníků školy. Jejich obsahem byla reflexe vlastní práce, cíle, DVPP, zhodnocení vzájemné pomoci a podpory, zhodnocení řešení nastalých problémů, zkušenost z pedagogické praxe. Prioritu měli opět učitelé třídní, kterým

personální grémium věnovalo více času. I tak jsme však zatím nenašli cestu, jak dosáhnout ideálního modelu navrhovaného diagnostikem Krejčím – věnovat hodinu času každému zaměstnanci každý týden. Narážíme zde na obsazení úvazků učitelů i vedoucích pracovníků, kterým již v náplni práce na tuto důležitou personální službu nezůstává prostor ani čas. Nicméně se tímto tématem chceme zabývat i dále, neboť je klíčem ke kvalitní práci jednotlivce i celého společenství. DVPP v oblasti vedení větších skupin se zatím neuskutečnilo.

V roce 20/21 vznikly nově dvě skupiny v oblasti rozšířeného vedení školy. Pedagogické grémium, které ve škole působilo již v minulosti, nyní dostalo zcela nové obsazení, v zastoupení 2 třídních učitelů, zástupce ředitele, asistenta pedagoga a odborného učitele, a od svého vzniku v listopadu 2020 se aktivně scházelo a pracovalo na pedagogických tématech, ale i věcech souvisejících s případnými stížnostmi, pedagogickou podporou atd. Další, zcela novou skupinou a velkou posilou, je Školní poradenské pracoviště zastoupené metodikem prevence, speciálním pedagogem, výchovným poradcem a ředitelem školy. Tato skupina vznikla jednak na základě zjištění SWOT analýzy a jednak na základě rozšířené potřeby speciální péče žákům, odborné podpory učitelům i rodičům.

Vybavenost

Tento školní rok byl ve znamení zásadní změny v prostorových možnostech školy. Největší a zásadní akcí bylo otevření nového pavilonu D, postaveného v rámci projektu „Navýšení kapacity za účelem sociální inkluze“. Nová budova poskytla moderní a vybavené prostory pro výuku 2. stupně (4 kmenové učebny, ateliér - prezentační učebna, 2 učebny pro dělenou výuku, z toho jedna vybavená pro výuku ICT, sborovna a multifunkční sál) a zlepšila propojení mezi budovami školy.

V oblasti vybavenosti se nejen v souvislosti s distanční výukou v době pokračující karantény navázalo na minulý školní rok a dále významně posílilo vybavení pro distanční výuku ve formě školních zařízení pro tvorbu a produkci tištěných materiálů, pro tvorbu a distribuci audiovizuálních pořadů a materiálů (např. audiovizuální studio), vedení distanční výuky, její celkovou koordinaci zahrnující rodiče a žáky tříd (rodičovský interní portál, Google pro Školy) a také ve formě osobních technických prostředků pro učitelskou práci z domova a pro práci žáků, kteří požádali o pomoc. Došlo také k další modernizaci vnitřní komunikační platformy (školní portál) a aktivního využívání Školy OnLine. Během roku byla dokončena katalogizace celého knihovního fondu školy zahrnující několik tisíc svazků včetně dálkového elektronického přístupu.

Významně se zlepšilo prostorové zázemí družiny, kdy byly zřízeny a nově vybaveny družinové místnosti pro 2.–5. oddělení družiny v prostorách pavilonu A včetně zázemí pro vychovatele a pomůcky.

SWOT analýza

SWOT analýza z roku 2019/20 vycházela z vyhodnocení dotazníků rodičů, žáků 1. a 2. stupně, vedení školy, pedagogů, vychovatelek a asistentů pedagoga. Její součástí bylo i skupinové šetření, kterého se zúčastnili všichni pedagogové, kteří po skupinách 4–5 osob diskutovali přínosy i slabé stránky. Samostatně pracovala skupina asistentů pedagoga. Návratnost dotazníků žáků byla na 1. stupni 35 %, na 2. stupni 45 %, u rodičů 44 % a u pracovníků školy pak 95 %.

Vedení školy SWOT analýzu následně zpracovalo a na pedagogické radě seznámilo s výsledky kolegium. Rodiče byli s výsledky seznámeni na zasedání rady Spolku rodičů.

Z obsáhlých bodů zaměřujících se na různé aspekty života školy byly analyzovány silné stránky, příležitosti, slabé stránky a hrozby.

Silné stránky	Slabé stránky
aktivní zapojení rodičů do vzdělávacího procesu a podpory školy	školní stravování (máme pouze výdejnu, prostory pro stravování jsou ne zcela dostatečné z hlediska umístění jídelny, akustiky prostoru atd)
vynikající procento DVPP se zřetelný přesahem do výukové praxe	kvalita obědů neodpovídá dle pedagogů, rodičů i žáků kvalitě zdravého stravování
vysoká motivace žáků a rodičů o celostní rozvoj osobnosti, který škola svým ŠVP nabízí	absence dostatečných prostorů pro výuku z hlediska velikosti i estetičnosti prostoru
dobrá úroveň komunikace a spolupráce mezi pedagogy a zapojení pracovníků do procesu rozvoje a řízení školy, intenzivní spolupráce pedagogů v každodenních konferencích	vybavení školy – některé pomůcky, vybavení prostor
pedagogové považují svou práci na této škole za smysluplnou	dopravní dostupnost pro některé žáky
výborná nabídka komunikace s rodiči včetně intenzivní četnosti třídních schůzek, besed, kruhových stolů, konzultačních hodin, webových stránek	
prevence patologických jevů ošetřená širokou nabídkou projektů, systémem třídnictví (jeden učitel vede svou třídu po dobu 9 let), rodinným charakterem školy (malá škola, kde se všichni znají), nabídkou smysluplných volnočasových aktivit, spolupráce s odborníky	
vědomá práce s používáním technologií (jejich absence ve výuce u mladších žáků, kde jsou považovány technologie za škodlivé)	
vzdělávací program v souladu s poznatky vývojové psychologie, rozvíjející harmonicky všechny složky osobnosti žáka a vedoucí žáka k zájmu o svět a celoživotnímu vzdělávání	
Příležitosti	Hrozby
využití stávajícího areálu pro stavební rozvoj školy	nedostatek učitelů, uvádějících učitelů a kvalitních mentorů
využití blízkého okolí školy pro výukové a mimovýukové aktivity	inkluze – nepřipravenost učitelů pro vzdělávání pedagogů pro vzdělávání dětí s podporou
DVPP, prohlubování znalostí waldorfské pedagogiky a nových trendů ve výchově a vzdělávání	vysoké nároky na přípravu učitelů waldorfské školy
vysoký zájem nových uchazečů o nástup do školy	zákonná zápisová kritéria
intenzivnější a kvalitnější nabídka rozvoje dětí s SPU a OMJ	novelizace RVP, který by nezohledňoval specifika waldorfské pedagogiky
širší analýza a nabídka odborného poradenství v oblasti řešení osobních problémů, konfliktů, životních krizí pro jednotlivé žáky, třídy, skupiny, rodiny i pedagogy	narůstající rozmach technologií, které mají přímý negativní vliv na schopnosti žáků v oblasti kognitivní, emotivní i volní
možnost rozšíření nabídky vzdělávání středoškolského – waldorfské lyceum v bezprostřední blízkosti areálu školy	
širší nabídka oblasti prevence patologických jevů – semináře, hlubší diagnostika prevence patologických jevů ve skupinách a třídách	

Silné stránky

Budeme pokračovat nejen v udržení úrovně výše uvedených oblastí, ale chceme je ji nadále více rozvíjet.

Co se týče zmiňovaného DVPP hodlá vedení školy i nadále plně podporovat své pedagogy v dalším vzdělávání včetně doplňování si potřebné kvalifikace, a to jak plnou podporou individuálních iniciativ, tak nabídkou skupinového vzdělávání na vybraná témata (viz Plány a cíle dvouletého rozvoje školy). Přesto však kvůli Covidu 19 a nejrůznějším omezením a lockdownu byly některé kurzy DVPP loni zrušeny.

Dalším z cílů je práce na posilování dobré a efektivní komunikace, spolupráce mezi pedagogy, zapojení do řízení školy a posílení spolupráce pedagogů v konferencích. Nově jsme, jak bylo již zmíněno v úvodním slovu ředitele začlenili do organizačních procesů diagnostiku organizace, ze které vyplynula některá doporučení, jak zlepšit a zefektivnit práci a spolupráci. z doporučení externího supervizora jsme pracovali zejména na zkvalitnění organizace a obsahu konferencí, ve kterých jsem dali větší prostor pedagogickým tématům, upravili začátky a konce, začali připravovat program konferencí ve speciální skupině. Vzniklo nově Školní poradenské pracoviště, obnovena byla činnost pedagogického grémia, péči měli i pedagogičtí i provozní pracovníci stran personálního grémia. I tak však z diagnostiky organizace vyplývá, že je třeba věnovat personální oblasti mnohem více péče a času.

V oblasti používání technologií a sociálních sítí jsme v uplynulém roce díky online výuce a zvýšenému užívání médií dětmi zaznamenali nárůst závislosti. V rámci prevence patologických jevů proběhlo setkání preventistou v oblasti médií. Pro další školní rok plánujeme intenzivní spolupráci s dvojicí odborníků, která má zkušenost s waldorfskou pedagogikou.

Práci na hlubším pochopení vzdělávacího programu waldorfské školy včetně poznatků a aplikaci vývojové psychologie do každodenní pedagogické praxe bylo hlavním tématem společného studia i konferencí kolegia. Hlavním cílem je zdravý vývoj, výchova a vzdělání žáka. Zabývali jsme se studiem Steinerovy Všeobecné nauky o člověku, interaktivní formou jsme báдали nad metodikou českého jazyka 1.-3. třídy, studovali jsme metodiku hovorů o dítěti.

Příležitosti

Jednou z největších příležitostí je pro naši školu nová budova Pavilonu D, která nahradila dosavadní stísněné prostory Pavilonu A. Nová budova nabízí krásné prostorné kmenové třídy, velký multifunkční sál, ateliér s nádherným výhledem do krajiny, sborovnu a dvě učebny pro dělené hodiny. Velice si této nové možnosti vážíme. Zároveň k plnému využití budovy došlo pouze velice omezeně v době, kdy žáci mohli chodit do školy. Přesto již máme zkušenost, že prostory slouží svému účelu výborně.

Výbornou příležitostí pro doplnění výukových aktivit je blízké okolí školy, a to hlavně Prokopské údolí, které využívá jak družina pro své odpolední procházky a hry, tak pedagogové v rámci některých výukových aktivit.

V již výše zmiňované oblasti DVPP jsme chtěli využít příležitost k dalšímu společnému vzdělávání přímo v učitelských konferencích případně i formou večerních přednášek či víkendových seminářů. Pedagogický sbor má velmi pestrou škálu svých členů. Někteří mají dlouhou pedagogickou praxi, jiní jsou začátečníky, někteří pedagogové mají znalosti pedagogiky a waldorfské pedagogiky minimální. Naším pedagogům jsme v uplynulém roce nabídli širší nabídku interního dalšího vzdělávání v podobě studia metodiky a didaktiky českého jazyka.

Probíhalo intenzivní vzdělávání asistentů pod vedením speciálního pedagoga. Tématické přednášky vedené odborníky proběhly celkem tři online.

O studium v naší škole je velký zájem, přesto zatím můžeme nabídnout vždy místo pouze v jednom postupném ročníku. V této oblasti již druhým rokem rozšiřujeme nabídku vzdělávání pro rodiče o cyklus přednášek a zápisový seminář. Tyto aktivity mohly proběhnout pouze online, a tudíž původní záměr udělat cyklus pro děti s dětskými aktivitami zůstává v zásobě pro budoucnost. Pro rodiče budoucích prvňáčků, ale i širokou veřejnost byly nabídnuty tři dny otevřených dveří online.

Z reflexí žáků vyvstala potřeba posílit, rozšířit a zintenzivnit oblast prevence patologických jevů. Nově vzniklo Školní poradenské pracoviště s velice aktivními členy. Metodik prevence si doplňuje vzdělání a přistupuje k úkolům prevence patologických jevů a výchovného poradenství velice proaktivně, spolupracuje s třídními učiteli, nabízí podporu v oblasti prevence patologických jevů. V této oblasti nastal velký pokrok.

Poslední příležitostí je možnost rozšíření waldorfského středoškolského vzdělávání, uvažuje se o stěhování waldorfského lycea do blízkosti naší školy. Tento cíl je zatím vzdálený, ale dává velkou naději v uskutečnění celistvého třináctiletého vzdělávání.

Slabé stránky

Kvalita školního stravování je dlouhodobě kritizována. Škola má pouze výdejnu jídel, prostory pro stravování jsou skromné, akustika místnosti je nedostatečně řešena atd. Nicméně v loňském školním roce jsme měli možnost řešit pouze to, jak dodržíme opatření MZ, aby se v jídelně potkávaly pouze homogenní skupiny, což bylo vzhledem k častým změnám poměrně složité, ale vždy jsme si s nastalou situací poradili správně.

Ani kvalita obědů neodpovídá, dle výsledků SWOT analýzy, kvalitě zdravého stravování. Za uplynulá léta jsme několikrát vyměnili dodavatele obědů, přesto došlo pouze k minimálnímu zlepšení. Řešení této otázky zůstává otevřené, vítaná je iniciativa rodičů.

Absence dostatečných prostorů pro výuku je částečně vyřešen novými prostory Pavilonu D, který nabízí důstojné prostory pro výuku 2. stupně. Přesto chceme hledat i další možnosti rozvoje v rámci areálu školy.

Vybavení školy, nákup pomůcek a vybavení prostor průběžně hodnotíme. Každý rok ředitel školy vyhlásí možnost nákupu nových pomůcek. Pro tento účel se schází skupiny učitelů oborových předmětů a plánují nákup potřebných pomůcek a materiálu. Nákup pomůcek pro žáky s SPU a OMJ zajišťují třídní učitelé a speciální pedagogové. Vybavení je nyní uspokojivé.

Další identifikovanou slabou stránkou je dopravní dostupnost pro některé žáky. Do naší školy se sjíždí žáci z celé Prahy, občas i ze středočeského kraje, neboť waldorfské školy jsou v Praze pouze dvě. V posledních letech však stoupá zájem o naši školu ve spádové oblasti a tímto se částečně tato problematika řeší. Předpokládáme, že v následujících letech bude zájem spádových rodičů stoupat.

Hrozby

Jako hrozbu vnímáme nedostatek učitelů, uvádějících učitelů a kvalitních mentorů. Naši zavedení mentoři nás kvůli vysokému věku opouští a hledání nových mentorů věnujeme již několik let, avšak pouze s částečnou úspěšností. V loňském školním roce nás měla 2× ve 2. pololetí školního roku navštívit mentor Leo Klein a Sybille Naito, ani jeden nemohl z důvodu Covid-19 školu

navštívit.. Do této oblasti zapojujeme též české mentory, ale vnímáme stále jistou míru nedostatku. Také učitelů, kteří jsou schopni a dostatečně zkušené k působení jako uvádějící učitelé, je velice málo. V uplynulém školním roce jsme v této oblasti příliš nepokročili. Nicméně se chystáme hledat nové a další možnosti, neboť právě začínající učitelé potřebují velkou podporu a vedení. Zároveň v této oblasti chememe působit již výše zmíněnou kvalitní péčí v oblasti personalistiky.

Další definovanou hrozbou je oblast inkluze, zde vnímáme, že je třeba DVPP pro stávající pedagogické pracovníky a vedení Školským poradenským pracovištěm.

Velkou otázkou jsou pro nás v posledních letech i zákonná zápisová kritéria, která jsou z hlediska waldorfské pedagogiky příliš úzká a snižují tak možnost přijetí rodinám, které nepochází ze spádové oblasti, přestože mají o waldorfskou pedagogiku zájem.

Ohrožením je možná změna RVP. Vzhledem k požadavkům dosavadního RVP, které akcentuje výstupy a kompetence žáka byla zatím možnost naplňovat náš ŠVP, obavy jsou z rozsahu změn RVP.

Poslední hrozbou, která se v uplynulém školním roce stala hrozbou skutečnou, je ta, že ve společnosti převládá požadavek ovládat digitální technologie již v dětském věku. Technologie mají škodlivý vliv na vývoj dítěte. Pro informovanost o této problematice budeme nabízet přednášky, kurzy a semináře vedené odborníky.

Plány a cíle dvouletého rozvoje školy

Základním rysem waldorfské pedagogiky je snaha o rozvoj celého člověka. Výuka tradičně vychází z vývojových fází dítěte a zaměřuje se na harmonický rozvoj myšlení, citění a vůle. Předměty jsou prostředkem ke komplexnímu rozvoji osobnosti mladého člověka. Výrazným prvkem, vyrůstajícím na podkladu poznání a vzdělání, je důraz na rozvoj humanity, tolerance k odlišnosti a porozumění druhým.

V uplynulém roce jsme provedli evaluaci stávajícího systému organizační struktury školy pod vedením externího supervizora. Zavedli jsme opět poradní orgány – pedagogické grémium, personální grémium a Školní poradenské pracoviště, které sdíleli a řešili otázky správy školy, otázky personální a pedagogické.

Záleží nám na tom, aby se pracovníci školy cítili na pracovišti dobře a zároveň odváděli co nejlepší práci, chceme zaměřit naši pozornost na rozvoj personalistiky, podporu komplexnější personální práce se stávajícími pracovníky školy. Cílem je, aby pracovníci školy dostávali citlivou a efektivní zpětnou vazbu, rozvíjeli zájem na společných cílech školy. V této věci jsme dostali konkrétní doporučení externího experta v oblasti diagnostiky organizace, které jsme však byli schopni naplnit pouze částečně. Potýkáme se v této oblasti s otázkou uvolnění prostředků pro úvazky těch, kteří by měli zajistit personální péči v dostatečné hodinové dotaci i kvalitě.

V kontinuální práci s cílem posílení vztahů mezi pracovníky školy, vytvoření lepších podmínek pro vzájemnou spolupráci, zapojení nových pracovníků do týmu, plánujeme cílený teambuilding v podobě tematických seminářů, nabídky společných uměleckých aktivit a supervize. V uplynulém roce proběhla již výše zmíněná diagnostika organizace, jejíž náměty jsem zpracovávali společně v rámci teambuildingu.

Naše škola má každoročně velmi vysoké procento pracovníků, kteří se intenzivně věnují DVPP, včetně doplňování potřebné kvalifikace. Tento příznivý trend chceme udržet a poskytnout zároveň rozšířenou nabídku DVPP jak v oblasti waldorfské pedagogiky, tak i dalších inovativních oblastí.

Rádi bychom rozšířili nabídku DVPP pro všechny pedagogy přímo ve škole zaměřenou na oblasti, které potřebujeme posílit (např. formativní hodnocení žáků, vnitřní diferenciaci, naplňování potřeb žáků s IVP a PLPP ve vyučovací mprocesu atp.). V uplynulém školním roce jsme se věnovali především internímu vzdělávání v oblasti IT, internímu studiu Steinerovy Všeobecné nauky a studiu asistentů.

V pedagogické oblasti se díky impulzu ČŠI chceme zaměřit na formativní i sumativní hodnocení žáků, využít zkušeností z dobré praxe u nás i v zahraničí. Hlavním cílem v pedagogické oblasti je důraz na rozvoj metodiky, didaktiky, souvislostí s psychologickými faktory vývoje dítěte včetně využívání adekvátních obsahů výuky i pomůcek.

Po mnoha letech hledáme nové mentory školy a zároveň se chceme zaměřit na maximální zefektivnění mentoringu pro nové i stávající pedagogy, spolupráce nových pedagogů s uvádějícími učiteli, zavedení systému vzájemných hospitací pedagogů včetně reflexe z vyučování. Hospitace v uplynulém školním roce probíhaly omezeně. Na jaře 2021 proběhla řada hospitací online vyučování vedením školy včetně reflexí těchto hospitovaných hodin. Mentoring probíhal též omezeně z důvodů opatření souvisejícími s Covid-19.

Usilujeme o intenzivnější spolupráci pedagogů 1. a 2. stupně – společná jednání, práce na obsahu výuky, metodice a didaktice jednotlivých předmětů včetně mezipředmětových vazeb a to jak při setkání kolegia, které se odehrává pravidelně 1× týdně, tak při setkání oborových skupin i skupin pedagogů 1. a 2. stupně. I tato spolupráce byla díky omezením loňského roku méně intenzivní. Docházelo však k předávání zkušeností nejrůznějšími způsoby, většinou individuálně. Cíle intenzivnější spolupráce proto přesouváme do dalšího školního roku.

Dlouhodobě se nám osvědčilo prohlubování mezipředmětových vazeb a výuka ke klíčovým kompetencím prostřednictvím školního projektového vyučování a rádi bychom pokračovali a tuto oblast rozšiřovali. V této oblasti se nám podařilo vnést do společných konferencí průřezové téma výuky českého jazyka, které je tématem společným pro všechny předměty, neboť se jedná o jazyk mateřský, i v této práci chceme pokračovat a rozšířit ji o další obory.

Na základě SWOT analýzy jsme objevili drobné nedostatky v oblasti prevence patologických jevů. V této oblasti došlo k razantnímu zlepšení díky nové aktivní metodice prevence a vzniku školního poradenského pracoviště, které aktivně řeší jak plán rozvoje této oblasti jak z vnitřních zdrojů školy, tak v podobě návštěv externích pracovníků. I přes omezení související s Covid-19 se podařila uskutečnit řada plánovaných akcí především na konci školního roku, které mohly o to více, po období sociální distance, padnout na úrodnou půdu.

Waldorfská škola úzce spolupracuje s rodiči, i nadále chceme udržet četnost třídních schůzek pro zákonné zástupce (1× v měsíci), nabízet kulaté stoly s aktuálními tématy, která přinášejí rodiče, učitelé či žáci. Kulaté stoly nabízíme i široké veřejnosti. Nedílnou součástí hodnocení žáků zaměřeného na maximální rozvoj, včetně udržování a rozvíjení hlubších pozitivních vztahů jsou tripartity na 2. stupni a možnost tripartit či jiných možností konzultací pro rodiče a žáky 1. stupně. Cílem je efektivní, přátelské vedení těchto tripartit, které podporují pedagogické, psychologické i výchovné procesy školy a doplňují se v rodinné výchově. Chceme udržovat kontakt se spolkem rodičů, který podporuje školu a organizuje projekty a akce tříd i školy, jako např. jarmarky, školní akademie, slavnosti. V uplynulém školním roce se setkávání s rodiči většinou přesunulo do online prostředí, které má své sporné výhody i nevýhody. Druhostupňové tripartity proběhly v době, kdy bylo možno je uskutečnit živě. V mnohém tato individuální setkání napomohla jak žákům, tak celým rodinám v těžkých životních situacích, které nastaly v souvislosti s Covid-19. Zároveň měli žáci 9. třídy možnosti individuálních konzultací ohledně výběru budoucího zaměření a studia s výchovnou poradkyní a třídní učitelkou. Někteří učitelé se setkávali se zástupci rodičů

na Radě spolku rodičů, která též probíhala online. Komunikace s rodiči se v uplynulém školním roce stala klíčem ke společnému zvládnutí situace. Máme zkušenost s učiteli, kteří ji zvládli výborně, ale i s opačným pólem. Z obojího budeme čerpat pro budoucnost.

Pro žáky 2. stupně chceme zavést žakovský školní parlament.

Dalším cílem je posilovat vyváženou a otevřenou komunikaci s rodiči, veřejností, oborovými organizacemi i dalšími subjekty, a to především formou osobních setkávání, pořádáním nejrůznějších projektů a akcí, ale i prostřednictvím školního webu.

Chceme pokračovat v rozvíjení zdravých vrstevnických vztahů napříč třídami v podobě měsíčních slavností, slavností tříd, patronátu vyšších tříd nad nižšími, slavení svátků koloběhu roku. V uplynulém roce se ze společných akcí nemohly uskutečnit kromě několika drobných setkání patroských tříd na začátku a konci školního roku téměř nic. Ale i tak se jednotlivé třídy a děti snažily v době lockdownu spojit např. dopisy nebo sdílenými hrami a obrázky. Ze slavení svátků jsme zvládli oslavit svátek svatého Michaela hrou v Prokopském údolí a Letnice, které proběhly tamtéž. Zcela jsem museli opustit vánoční a velikonoční jarmark a hromadnou školní Akademii.

Pokračovat chceme i ve velkých projektech jako je např. školní Akademie (1× ročně), divadelní představení, pořádání jarmarků, účast tříd na olympiádách waldorfských škol a divadelním festivalu Duhové divadlo v Písku, přednáškách pro pedagogy, rodiče i veřejnost a seminářích. Školu si pronajímají dva semináře waldorfské pedagogiky a své kurzy zde nabízejí i další odborníci pro DVPP, rozmanitá je nabídka kroužků pro žáky (skupinové: včelařský kroužek, řezbářský, individuální – výuka na klavír, housle, kytaru). Tyto aktivity byly loni zcela narušeny a kromě několika přednášek a dnů otevřených dveří online se nemohly uskutečnit.

V oblasti materiálního vybavení jsme zprovoznili, zařídili a vybavili odborné a kmenové učebny 2. stupně v novém pavilonu D a zařídili a vybavily třídy pro 2.–5. oddělení v pavilonu A.

Cílem je nabídka skutečně hodnotné výchovy a vzdělávání dětem v oblasti kognitivní, citové, volní a sociální. Vzdělání, které bude provázané se skutečným životem a bude naplňovat všechny potřeby vyvíjejících se dětí. Doufáme, že se nám tyto cíle budou v nastávajícím školním roce dařit lépe než loni, kdy byly značně omezené.

3. Zásadní změny v síti škol a školských zařízení:

V souvislosti se zprovoznění nové budovy určené pro 4 kmenové třídy došlo k 1. 9. 2020 k navýšení nejvyššího povoleného počtu žáků ve škole na 390.

4. Zhodnocení školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání

a) název školního vzdělávacího programu školy:

Školní vzdělávací program Waldorfská škola, ŠVP pro ZV, který byl vydán 1. 9. 2007 vychází z RVP pro ZV.

b) stručné zhodnocení (charakteristika):

Základní waldorfská škola se snaží posilovat u žáků nejen stránku kognitivní, ale i oblast citovou a volní. Důraz je kladen na jedinečnost každého žáka a zároveň na budování zdravých sociálních

vztahů ve společenství třídy i celé školy. Z těchto premis vychází učební plán, metodika a didaktika.

Školní vzdělávací program poskytuje podporu pedagogům při tvoření tematických plánů a utváření konkrétních výukových jednotek i výukových obsahů. Je inspirací a oporou jak pro nově nastupujícím kolegům, tak pro pedagogy, kteří na naší škole pracují již řadu let.

Jedním ze stěžejních prvků ŠVP je tzv. epochová výuka, ve které se žáci v prvních dvou dopoledních hodinách po dobu jednoho měsíce věnují intenzivně pouze jednomu předmětu. Toto organizační uspořádání z dlouholeté zkušenosti přináší výsledky zejména proto, že žák se může celý měsíc intenzivně věnovat jednomu předmětu (např. chemii, biologii atp.).

ŠVP nabízí širokou škálu možností v oblasti prohlubování mezipředmětových vazeb v projektech jednotlivých tříd, mezitřídních, vícetřídních a celoškolských. Právě v takových projektech se rozvíjí znalosti a dovednosti tak, aby je žáci mohli v budoucnu využívat při řešení nových situací v životě. Projekty splňují i kritérium hlubšího obsáhnutí, aktivního nastudování a diskutování probíraných témat z mnoha úhlů pohledu, a tudíž se znalosti a získané dovednosti mohou stát trvalejšími.

Vzhledem ke karanténním opatřením Covid-19 nebylo ve školním roce 2020/21 zcela možné naplnit všechny cíle ŠVP v některých předmětech. Kvůli nutnosti distanční výuky bylo třeba se soustředit na klíčové předměty, rozvoj schopností a dovedností, vybírání podstatných výstupů, hluboké zvažování preferencí, práce v předmětových skupinách i třídních kolegiích. Tato skutečnost bude reflektována dle doporučení MŠMT v plánování pro školní rok 2021/22.

5. Jazykové vzdělávání a jeho podpora

	žáci učící se cizí jazyk jako povinný předmět		žáci učící se cizí jazyk jako povinně volitelný předmět	žáci učící se cizí jazyk jako nepovinný předmět	
	1. stupeň	2. stupeň	2. stupeň	1. stupeň	2. stupeň
AJ	126	99			
NJ	126	97			
FJ					
ŠJ					
RJ					
ostatní					

Německému jazyku se neučí 2 žáci z 2. stupně.

V ZŠ waldorfské vyučujeme dva cizí jazyky od 1. do 9. třídy. Žákům nabízíme výuku anglického jazyka a výuku jazyka německého. V prvních ročnících probíhá výuka formou pohybových aktivit, sborové recitace, zpěvu, dramatických her, akcent je kladen důraz na aktivní používání řeči bez překladu.

Na celém 1. stupni byla ve školním roce 2020/21 plánována výuka angličtiny a němčiny v dané hodinové dotaci v tzv. epochách, tj. třída, nebo jedna skupina se věnuje po dobu jednoho měsíce intenzivněji jednomu jazyku, v dalším měsíci druhému. Podobně jako je tomu u epochového vyučování hlavních předmětů, mají i zde žáci možnost zaměřit celou pozornost na jeden jazyk. Tato koncepce je v naší škole lety ověřená a hodnocena jako jednoznačně efektivní. V minulých školních letech se jí dařilo uskutečňovat pouze částečně, a to z důvodů personálních. V uplynulém školním roce byla realizována touto formou bohužel pouze v obdobích prezenční výuky. V distanční výuce žáci měli upravený rozvrh, ve kterém nebylo možné tuto koncepci dodržet.

Z plánovaných cest žáků 2. stupně do Berlína či Drážďan, případně i cesty do Anglie, kvůli pandemické situaci zcela sešlo.

Žáci 7. a 8. ročníku navázali díky iniciativě paní učitelky Kotačkové v rámci online výuky kontakt se žáky z Turecka, Indie a Gruzie. Vznikly dílčí projekty na téma environmentální výchovy, zeměpisu, poznávání historických souvislostí těchto zemí a země naší. Komunikace probíhala výhradně v anglickém jazyce, což posílilo zejména u některých studentů jejich komunikační schopnosti a dovednosti

Pokračovali jsme v rámci experimentálního ověřování v 6. a nově i 7. ročníku ročníku v zavedení 3. hodiny německého jazyka, a tak se hodinové dotace alespoň v této třídě 2. stupně dostala na roveň hodinové dotaci anglického jazyka. Díky dlouhodobé karanténě a upraveným online rozvrhům však nebylo možné dostatečně zhodnotit přínos této změny.

6. Údaje o pracovnících školy (hlavní činnost školy)

a) personální zabezpečení (i pracovníci ŠD a ŠK)

pracovníci	k 30. 6. 2020 fyzické osoby	k 30. 6. 2020 přepoč. pracovníci	k 30. 6. 2021 fyzické osoby	k 30. 6. 2021 přepoč. pracovníci
pedagogičtí	24	18,1	26	17,3
pedag. ŠD a ŠK	6	4,3	8	5,5
asistenti ped.	10	5,7	10	5,2
nepedagogičtí ZŠ	10	6,4	11	6,6
nepedagogičtí ŠJ	3	1,6	3	1,6
celkem	47	36,1	49	36,2

Celkový počet fyzických osob je 49, což neodpovídá součtu všech řádků. Důvodem je, že 8 osob má dva pracovní poměry (1× asistent+spec.ped, 2× pedagog+asistent, 2× učitel+vychovatel, 2× nepedagog ZŠ a ŠJ, 1× vychovatel+nepedagog ZŠ). 1 osoba má 3 pracovní poměry – vychovatel+učitel+asistent.

b) odborná kvalifikace pedagogických pracovníků podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických, ve znění pozdějších předpisů – nikoli aprobovanost (odborná a pedagogická způsobilost).

Počet (fyz. osoby) k 31. 12. 2020	pedag. prac. celkem	ped.prac. s odbornou kvalifikací	ped.prac. bez odborné kvalifikace
I. stupeň	17	11	6
II. stupeň	17	11	6
vychovatelé	8	3	5
asistenti pedagog.	11	8	3
C e l k e m	38	25	13

Součet jednotlivých řádků neodpovídá položce „celkem“, protože 5 pedagogických pracovníků má dva pracovní poměry.

kvalifikovanost v % (podle zákona č.563/2004 Sb., o ped. pracovnících v platném znění – nikoliv aprobovanost je 66 %.

7. Věková struktura pedagogických pracovníků k 31. 12. 2020

- počet fyz. osob

věk	do 30 let	31–40 let	41–50 let	51–60 let	61 a více	z toho důchodci
počet	4	7	17	6	4	2
z toho žen	4	7	15	4	2	1

Celkový počet pedagog. prac. z této tabulky musí být stejný jako v bodě 6 b) pedagogové

Průměrný věk pedagogických pracovníků základní školy: 46 let

- odchody pedagogických pracovníků v daném školním roce **2**
- nově přijatí absolventi učitelského studia v daném školním roce **0**
- nově přijatí absolventi nečitelského studia v daném školním roce **0**

8. Další vzdělávání pedagogických pracovníků

Vedení školy pravidelně sleduje a aktivně podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků. Na počátku nového školního roku probíhá reflexe DVPP za uplynulý školní rok a plánování na rok následující. V uplynulém školním roce kvůli karanténním opatřením z mnohých DVPP plánů jednotlivců sešlo, a to z důvodu zrušení kurzů. Naopak měli učitelé, asistenti i vychovatelky možnost se vzdělávat online, což někteří skutečně využili. Jiní kolegové se zabývali na místo plánovaných kurzů např. samostudiem.

Škola zároveň nabízí intenzivní týmové vzdělávání formou dílen, přednášek, společného studia, které se též částečně uskutečnilo.

Průběžné týmové vzdělávání

Během přípravného týdne se všichni členové pedagogického sboru zúčastnili společné týmové práce – diagnostika organizačních procesů školy pod vedením Mgr. Jiřího Krejčího. Toto téma jsme dále rozpracovávali v individuálních rozhovorech a společně v některých čtvrtěčních konferencích. V přípravném týdnu jsme se také věnovali společnému studiu 6 přednášek Rudolfa Steinera, zakladatele waldorfské pedagogiky, z knihy Všeobecná nauka o člověku v hodinové dotaci 5 hodin. Celkově společná práce studia a týmové práce v přípravném týdnu obsáhla přibližně 18 hodin.

Ve čtvrtěčních setkáních pedagogického sboru (konference kolegia) učitelé pravidelně studovali knihu Všeobecná nauka o člověku od Rudolfa Steinera v celkové dotaci 25 hodin. Další společné studium bylo narušeno povinnou karanténou. Studium však probíhalo i nadále alternativní formou.

Vzdělávání osmi asistentů pedagoga pod vedením školního speciálního pedagoga probíhalo kontinuálně po celý školní rok. Pravidelná týdenní setkání se konala každý čtvrtek v době druhé odborné hodiny, celkem proběhlo 26 setkání. Obsahem setkání bylo především studium knihy „Výchova dítěte a metodika vyučování“ od Rudolfa Steinera, sdílení aktuálních výchovných a vzdělávacích problémů, seznamování se s podpůrnými opatřeními žáků s SVP, nalézání řešení konfliktů mezi žáky a způsobu vhodné komunikace se zákonnými zástupci žáka.

V podzimních měsících po vyhlášení distanční výuky proběhlo ve škole vzdělávání v oblasti IT, které nabízel formou individuálních hodin, školení v malých skupinách Ing. Pavel Seleši. Pedagogové, vychovatelky a asistentky se zde učili pracovat s prostředím Google Classroom,

Google Meet atp. Tyto dovednosti pak bohatě využili v online výuce a v této oblasti došlo skutečně k velké osvětě.

Plánované přednášky na téma malování a kreslení ve waldorfské škole pod vedením Davida Newbatta a Leo Kleina byly zcela zrušeny.

Pedagogové se však v online prostředí měli možnost zúčastnit 3 veřejných přednášek na téma waldorfská pedagogika v časové dotaci 6 hodin. Někteří na přednáškách dokonce aktivně participovali jako přednášející.

Celkem: 49 hodin týmového DVPP, a celkem 230 hodin interního DVPP v oblasti IT.

Doplňování odborné kvalifikace pedagogickými pracovníky

Odbornou kvalifikaci si doplňuje celkem 5 pedagogických pracovníků, z toho 3 úspěšně zakončili studium a jsou pro svou práci kvalifikovaní.

Druh kvalifikace	Počet ped. pracovníků
UJAK – komb. – andragogika	1
Akademie Huspol – speciální pedagogika	1
Pedagogická fakulta UK – český jazyk, hudební výchova, Nmgr	1
Pedagogická fakulta UK – učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů SŠ a 2. stupně ZŠ	1
Pedagogická fakulta UK – pedagogika volného času a vychovatelství	1

Průběžné vzdělávání

Díky karanténním opatřením se bohužel naši pedagogové nemohli zúčastnit řady kurzů DVPP, které byly z výše uvedených důvodů zrušeny, proto je četnost účasti na DVPP nižší, než v předchozích letech. Přesto však naši pedagogové využili možnosti studia např. v létě, zároveň mnohé níže uvedené kurzy probíhaly online formou.

Druh vzdělávání	Počet ped. prac.	Časová dotace
Psyché a Logos – Akademie Tabor – prohlubující studium waldorf. ped.	2	270 h
Eurytmie – Rosa Michaelis	1	200 h
Semináře waldorfské pedagogiky – Akademie Tabor, Akademie waldorf. ped.	7	1 týden
Kurs vrstveného akvarelu	2	1 týden
Vedení tř. hodin – Magdaléna OPS	2	40 h
Letní kurz intuitivní pedagogiky	1	42 h

Kritické myšlení pro češtináře	1	40 h
Mediální výchova – Člověk v tísní	1	17 h
BMTI metody	1	16 h
Prevence vyhoření – vedení dětské skupiny pro děti s probl. chováním – PPP 6	1	8 h
Prevence vyhoření – ego – obranné mechanismy, copingové strategie	1	8 h
Formativní hodnocení	1	8 h
Kurz komunikace – Decartes	1	7 h
Pletení košíků	1	6 h
Kurz šití bot	1	6 h
Duolingo – anglický jazyk	1	
Kurz osobnostního růstu	1	
Vnitřní a vnější emoční komunikace – Lví brána	1	
Clowning	1	

9. Počet zapsaných dětí pro školní rok 2021/2022 a odkladů školní docházky na školní rok 2021/2022 k 30. 9. (z výkazů pro daný školní rok)

Počet 1. tříd	zapsané děti do 1. tř.	přijaté děti do 1. tř.	odklady škol. docházky
	45	25	12

a) Počet tříd

	I. stupeň (+přípr.tř.)	II. stupeň	celkem
k 30. 6. 2020	5	4	9
k 30. 6. 2021	5	4	9

z toho počet specializovaných tříd

	I. stupeň	II. stupeň	celkem
k 30. 6. 2020	0	0	0
k 30. 6. 2021	0	0	0

b) Počet žáků

	I. stupeň (+přípr.tř.)	II. stupeň	Celkem
k 30. 6. 2020	122	96	218
k 30. 6. 2021	126	99	225

z toho počet žáků ve specializovaných třídách

	I. stupeň	II. stupeň	celkem
k 30. 6. 2020	0	0	0
k 30. 6. 2021	0	0	0

Průměrný počet žáků***a) na třídu:***

I. stupeň běžné třídy	I. stupeň specializované třídy	II. stupeň běžné třídy	II. stupeň specializované třídy	průměr za I. a II. st. běžných tříd
25	0	25	0	

b) na učitele (musí se jednat o přepočtený počet učitelů):

I. stupeň běžné třídy	I. stupeň specializované třídy	II. stupeň běžné třídy	II. stupeň specializované třídy	průměr za I. a II. st. běžných tříd
7	0	7	0	

Zaměření tříd s rozšířenou výukou (uvést kterých předmětů)

předmět	M+Př	TV	jazyky	HV	VV	informatika	jiné předm.
počet tříd	0	0	0	0	0	0	0
počet žáků	0	0	0	0	0	0	0

Zaměření specializovaných tříd

	celkem	z toho poruchy učení	z toho poruchy chování
Počet žáků ve specializovaných třídách	0	0	0

Počet integrovaných dětí celkem (na základě doporučení PPP, SPC nebo odborného lékaře, zkušenosti s integrací)***z toho postižení:***

SPU	zrakové	sluchové	řeči	tělesné	mentální	kombinované
14		1			2	

Přerazení do ZŠ speciální

ze kterých roč.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	8. r.
počet žáků								

Výsledky přijímacího řízení

a) na víceletá gymnázia přijato:

	z pátého ročníku	ze sedmého ročníku
gymnázia zřizovaná krajem	1	0
soukromá gymnázia	0	0
církevní gymnázia	0	0

b) na SŠ zřizované krajem a církevní SŠ, které jsou ukončeny maturitní zkouškou z devátých ročníků přijato:

gymnázia	obchodní akademie	zdravotnické školy	průmyslové školy	ostatní střední školy	střední odb. učiliště	celkem
1	0	0	3	13	1	18

c) na soukromé školy přijato:

gymnázia	obchodní akademie	zdravotnické školy	průmyslové školy	ostatní střední školy	střední odb. učiliště	celkem
1	0	0	0	2	0	3

d) do učebních oborů (krajských i soukromých škol) ukončených závěrečnou zkouškou přijato:

z devátých ročníků	z nižších ročníků
1	0

e) počet žáků, kteří ukončili povinnou školní docházku a odešli ze školy

- v devátém ročníku: **21**
- v nižším ročníku: **0**

f) počet žáků, kteří z pátého ročníku odešli na jinou základní školu **3**

g) počet žáků, kteří byli do 6. ročníku přijati z jiné základní školy **1**

10. Hodnocení činnosti školních družin a klubů

	počet oddělení	počet žáků
Školní družina	5	120
Školní klub	1	98

Činnost školní družiny

Ve školním roce 2020/21 bylo do školní družiny přihlášeno 120 žáků. Byli rozděleni do pěti oddělení a pečovalo o ně osm vychovatelek.

Tento rok došlo k několika velkým změnám. Provoz družiny se podle potřeb rodičů prodloužil do 17.30 hodin a také jsme dostali k dispozici nové prostory pro družinu.

Vzhledem k tomu, že se druhý stupeň odstěhoval do nově postaveného pavilonu D, uvítali jsme možnost využít pro družinu dvě třídy v pavilonu A. Místnosti jsou dostatečně prostorné na to, abychom je mohli rozdělit, a tímto předělem nám vznikly čtyři třídy určené pro družinu.

A tak 1. oddělení zůstalo v Domečku u hlavní budovy a ostatní oddělení se přestěhovala do nově vzniklých prostor v pavilonu A.

Na tuto změnu jsme se velmi těšili. Očekávali jsme, že 1. oddělení bude mít v Domečku větší klid na adaptaci, na vzájemné poznávání se, na společné hry i na učení se nových pravidel.

Do pavilonu a se přestěhovalo 2., 3., 4. a 5. oddělení a my vychovatelky jsme se nemohly dočkat, až společně s dětmi prostory zabydlíme a zútulíme a jak budeme využívat přilehlou zahradu a hřiště.

Školní rok ale začal netradičně a ani nadále se nevyvíjel podle našich představ. Škola začala s dvoutýdenním zpožděním a vzhledem k mnoha nařízením vlády (z důvodu pandemické situace), jsme se setkávali s dětmi méně, než jsme očekávali. Přesto můžeme říci, že toto nové uspořádání družiny, kdy 1. oddělení využívá Domeček a ostatní oddělení přecházejí do pavilonu A, se osvědčilo.

První třída měla Domeček sama pro sebe, děti měly čas a klid na to, aby se vzájemně poznaly a naučily se spolu komunikovat. Starší děti je nerušily svými někdy divočejšími hrami. Jejich bezpečnost při hrách v Domečku i na zahradě zajišťovaly dvě vychovatelky.

I všechna další oddělení získala svůj vlastní prostor, kde si děti mohly malovat, vyrábět, stavět stavby, hrát hry, číst, povídat si, nebo si jen v klidu odpočinout. Zároveň ale měly možnost (pokud to vládní opatření dovolovala) se potkávat se spolužáky z jiných tříd. Navzájem se navštěvovaly ve svých družinách, hrály si společně na chodbě, zahradě i hřišti. Toto nové uspořádání jsme ocenili i v době, kdy vládní opatření nařizovala oddělení homogenních skupin.

Děti se na utváření nových prostor podílely. Zdobily je svými výrobky tak, aby se zde cítily dobře. Také jsme získali piano, které hlavně starší děti velmi nadchlo. Nebylo dne, kdy by žáci byli ve škole, a piano mlčelo. Děti si navzájem ukazovaly, co už umí zahrát a jeden od druhého se učily nové skladby.

Mnohé činnosti, které jsme měli s dětmi naplánované, jsme, bohužel, kvůli pandemické situaci nestihli. Bylo potřeba, aby děti pobývaly co nejvíce venku na vzduchu, a tak si děti 1. a 2. třídy v zimních měsících užívaly sněhu, bobovaly, koulovaly se, stavěly sněhuláky i domečky. Po návratu to škol děti běhaly po zahradě, zkoušely lezeckou stěnu, chůzi po laně, hrály míčové hry na hřišti. Ke konci školního roku jsme s dětmi trhali třešně, pořádali vodní bitvy, stavěli stavby z písku, šplhali nebo se houpali na laně. Teplého počasí jsme využili k výrobě ručního papíru a filcování.

První oddělení chodilo do blízkého Prokopského údolí na vycházky.

Pokud počasí neumožňovalo pobyt venku, měli žáci možnost si procvičit v družině jemnou motoriku a trpělivost skládáním origami, vytvářením mozaiky, navlékáním korálků, lepením a stříháním, pletením, háčkováním a vyšíváním. Hráli deskové hry, při kterých se učili spolupracovat, vyhrávat i prohrávat. Společně jsme si četli a prohlíželi časopisy a hodně jsme si povídali.

Během školního roku vychovatelky spolupracovaly s třídními učiteli, a bylo-li to možné, doprovázely třídy na výlety.

V době distanční výuky vychovatelky pomáhaly třídním učitelům, prováděly individuální konzultace, doručovaly a podílely se na přípravě materiálů dětem, uklízely prostory družiny, zahrady a hřiště. Přípravovaly program pro děti a vzdělávaly se.

V době rotační výuky jsme dle nařízení vlády zřídili oddělení, ve kterém se potkávaly děti rodičů pracujících v IZS (integrováný záchranný systém). Toto oddělení ocenili především rodiče mladších dětí.

Činnost školního klubu 2020/2021

Ve školním roce 2020/2021 v klubu působily dvě vychovatelky – Ivana Novotná (vedoucí družiny a klubu) a Barbora Veselá Ortová, vypomáhala navíc asistentka Natálie Vargová. Mělo být otevřeno od pondělí do pátku každý den přibližně do 15 h, ve čtvrtek v prodlouženém čase do 16 h kvůli doučování a přípravě na přijímací zkoušky. Bohužel běžný provoz klubu výrazně narušila pandemická situace. Z rozhodnutí vlády musel být klub většinu roku uzavřen, fungoval tak jen několik týdnů na začátku a konci roku.

Ve volných hodinách byl školní klub hojně navštěvován 8. třídou – chodili téměř všichni žáci, většinou hráli ping-pong či různé společenské hry. Jako útočiště, oázu klidu ho využívalo několik žáků 9. třídy, žáci 7. třídy si chodili číst či půjčovat knihy. Žáci 6. třídy se vinou pandemických opatření v klubu příliš neohráli. Doufejme, že si to vynahradí v roce příštím.

Vychovatelky se během uzávěry žákům, kteří potřebovali pomoc s distanční výukou, věnovaly individuálně na povolených konzultacích. Individuálně celoročně probíhalo i doučování z Čj a příprava na přijímací zkoušky.

11. Poradenské služby školy

Ve waldorfské škole již od první třídy budujeme velmi intenzivně vztah – učitel, rodič, dítě a snažíme se o to, aby fungovala otevřená komunikace mezi všemi zúčastněnými. Podle našich zkušeností se tím dá většině problémů předejít.

Výchovná poradkyně zajišťuje řešení obtížnějších pedagogických situací a sociálních problémů. Je přítomna jednání s rodiči konkrétních žáků, spolupracuje s pracovníky OSPOD, s psychology, s pracovníky PPP, s SPC. Uvnitř školy úzce spolupracuje s třídními učiteli a s vedením školy, které je o všech řešených případech informováno.

Ve škole pracují dvě speciální pedagožky. Věnují se individuálně dětem I. i II. stupně, spolupracují s třídními učiteli. Pomáhají s tvorbou IVP a PLPP. Děti, o které se pravidelně starají jsou zejména s potížemi v oblasti dyslexie, dysgrafie, děti s OMJ atp. Poradenská zařízení vyžadují hodnocení jimi sledovaných žáků vždy po roce od vyšetření a vydání svých doporučení. Hodnocení zpracovává třídní učitel, účinnost opatření konzultuje s výchovnou poradkyní a speciálním pedagogem, spolupracuje s odbornými učiteli a asistentem, pokud je k dítěti přidělen.

Speciální psychologické služby pro školu zajišťují PPP a SPC, spolupracujeme např. s SPC Hurbanova – Praha 4; OPPP – Praha 5; SPC Amos Praha 5; Pedagogicko-psychologickou poradnou, Kuncova, Praha 5. Ve školním roce 2020/21 byla spolupráce s psychologkou z PPP Kuncova ztížena uzávěrkou škol. Přesto se podařilo zorganizovat její návštěvu ve škole, bohužel však k setkání s dětmi nemohlo dojít. Naše telefonické konzultace se týkaly individuálních plánů žáků naší školy, jejich plnění a reflexe, pomoc se stávajícími či novými dětmi, které potřebovaly pomoc poradny.

Přerušena byla i návštěva tříd školní psycholožkou, která za normálních okolností navštěvuje školu 1× za měsíc a zajišťuje pravidelné konzultace pro rodiče, žáky a učitele. To se letos podařilo pouze 2×. Ale konzultace pro třídní učitele a odborné učitele pokračovaly i v letošní ztížené situaci. Bylo možné se s psycholožkou spojit telefonicky či si sjednat individuální konzultaci.

Významnou změnou letošním školním roce bylo založení „Poradenského centra“. K jehož vzniku se spojila výchovná poradkyně, metodička prevence, speciální pedagožka a zástupci vedení školy. i přes překážky distanční výuky a omezení setkávání, probíhaly pravidelně společné konzultace, návrhy řešení problémů, nabídka spolupráce „na dálku“ pro rodiče, žáky i učitele.

9. třída se nemohla účastnit tradiční pražské akce určené k výběru SŠ „Schola Pragensis“. Nemohly proběhnout ani besedy se zástupci SŠ, které se u nás již staly tradicí. Rodiče s žáky závěrečného ročníku využili mnohem intenzivně konzultací s výchovnou poradkyní, s třídní učitelkou. Do konzultací a pohovorů se zapojili i někteří další pedagogové, protože situace správného rozhodnutí nám všem ve škole ležela na srdci. SŠ nabízely online dny otevřených dveří a využili jsme i nabízené telefonické konzultace na základě otázek žáků a jejich rodičů.

Školní rok 2020/21 byl skutečně specifický. V době, kdy zůstali žáci doma (COVID) se působení výchovného poradce a speciálních pedagogů přesunulo k telefonním přístrojům, k online konzultacím a pokud to šlo a bylo povoleno, probíhaly velmi intenzivní individuální setkání žáků se speciálními pedagogy a asistenty. Ti pomáhali udržovat dobrou psychickou náladu rodičů i dětí, povzbuzovali, naslouchali a procvičovali. Každá speciální pedagožka i na dálku pokračovala v komunikaci a práci. Povzbudit potřebovali žáci devátých tříd a psychickou oporu potřebovali i někteří rodiče. Náročnou situaci všichni zvládli.

12. Spolupráce s rodiči a ostatními partnery školy

Spolupráce s rodiči je základem waldorfské školy. Každý třídní učitel pracuje s rodiči žáků na pravidelných třídních schůzkách, které se konají 1× měsíčně, probírá s nimi aktuální problémy i pedagogická témata, seznamuje je s obsahy probíraného učiva. Vznikají zde interní besedy, velice zajímavé a podnětné diskuze, které poskytují jak rodičům, tak pedagogům cenné informace i zpětnou vazbu pro zvýšení efektivity jak pedagogické, tak i výchovné práce ve škole i v rodinách.

O dění ve škole jsou rodiče informováni prostřednictvím webových stránek školy a prostřednictvím školy online.

Zvolený zástupce pedagogů se pravidelně jedenkrát měsíčně schází se zástupci rodičů organizovaných ve Spolku pro založení waldorfské školy v Praze, zpravidla tyto schůzky aktivně navštěvuje v hostovské roli i ředitel školy, případně i další z řad pedagogů. Výkonná rada Spolku, do níž je volen jeden zástupce z každé třídy, pomáhá učitelům s organizací seminářů, přednášek, sportovních aktivit, vánočního jarmarku, velikonočního jarmarku a školní akademie (poslední dvě akce se díky karanténě nemohly letos bohužel uskutečnit). Spolek rodičů se intenzivně zajímá o chod školy a je zároveň i partnerem při vystupování školy na veřejnosti.

Kvůli specifické situaci v souvislosti s pandemií Covid-19, přechodu škol na distanční výuku a omezení setkávání se spolupráce s rodiči z tradičního setkávání v pravidelných intervalech přesunula do virtuálního prostoru online schůzek a telefonických konzultací.

Výkonná rada Spolku rodičů se setkávala pravidelně ve virtuálním prostoru a projednávala aktuální potřeby rodičů, školy, žáků. Výkonná rada byla v tomto ohledu skutečně velkou oporou

vedení školy. Mezi otázky, které se řešily patřila distanční výuka, komunikace s rodiči i žáky, problémy spojené se sociálními potřebami konkrétních rodin atp.

Rovněž třídní schůzky se v období distanční výuky přesunuly do režimu online.

Komunikace s rodiči byla právě v období distanční výuky mnohem intenzivnější nežli v běžném režimu. Mnozí třídní učitelé, případně i učitelé odborných předmětů se spojovali s rodiči telefonicky, v případě potřeby a pokud to mimořádná opatření dovolila nabízeli individuální konzultace. Tyto služby byly velice rodiči vítány, sloužily často jako vzájemné povzbuzení a opora.

Tradiční seminář pro rodiče budoucích prvňáčků proběhl též v podobě online setkání, kterému předcházely v měsíci únoru a březnu tři online dny otevřených dveří, následovaly tři online přednášky pro rodiče. V semináři pro rodiče jsme se setkali v aktivní komunikační platformě (Google Meet) a jeho součástí byla dokonce práce v menších skupinách. Účast byla hojná a seminář trval tři hodiny.

Ve dnech otevřených dveří se mohli rodiče se školou seznámit vizuálně za slovního doprovodu ředitele Pavla Seleših a učitelky 1. třídy Laury Tomáškové ([Záznam dne otevřených dveří 19. 3. 2021 – Waldorfská škola Jinonice, Praha \(waldorfjinonice.cz\)](#)) Vznikly nádherné záběry školy v zasnežené krajině a zároveň byli rodiče alespoň takto na dálku seznámeni s prostory školních budov i školních pozemků. Seznámili se s principy waldorfské pedagogiky, mohli v chatu klást dotazy. Přednášky, které byly primárně zaměřené též na cílovou skupinu rodičů budoucích prvňáčků, ale zároveň byly zcela otevřené široké veřejnosti vedl pan Tomáš Boněk, který hovořil o kořenech waldorfské pedagogiky, zkušenostech s waldorfskou školou z praxe jak z pohledu pedagoga tak rodiče. Školní psycholožka Anežka Janátová hovořila na téma Jak působí obrazy pohádek a příběhů na duši dítěte. Učitelé naší školy připravili přednášku s besedou na téma slovní hodnocení žáků na waldorfské škole. Všechny přednášky, besedy i seminář moderoval ředitel školy Ing. Pavel Seleši, který za spolupráce některých kolegů a přátel školy zbudoval v prostorách 8. třídy pro tyto účely i potřeby školy provizorní studio Prokop. Zpětná vazba rodičů byla velice pozitivní.

Další plánované akce, na kterých participují rodiče, jako jsou vánoční a velikonoční jarmark, školní Akademie, přednášky i další hromadné akce, byly v tomto roce zrušeny.

Na konci školního roku byly však alespoň zorganizovány 2 kulaté stoly v rámci grantu pro podporu dětí s OMJ pod taktovkou dvou externistů Mgr. Martina Procházky a Mgr. Relky Chábové, kterých se účastnili zástupci rodičů i pedagogů. V rámci grantu pro podporu dětí s OMJ proběhlo též komunitně osvětové setkání. Jednalo se o téma týkající se blízkého okolí školy a projektu s velkým prostorem pro zapojení našich dětí a s širším přesahem do oblasti ekologie konkrétně v oblasti blízkého pole. Bylo určeno rodičům, pedagogům i veřejnosti a setkala se s velice příznivým ohlasem i nápady dalších možností využití pole do budoucna s přesahem rozvoje sociálních kompetencí a mezipředmětových vazeb.

Dva dny před koncem školního roku rodiče iniciovali setkání pedagogů a rodičů na téma reflexe období Covid-19, které se uskutečnilo ve venkovních prostorách na pozemku školy formou poradního kruhu.

Spolek rodičů pravidelně významně přispívá organizačně a finančně na činnosti, které škola realizuje v souladu s waldorfským charakterem svého vzdělávacího programu, zejména formou posílení počtu pedagogických pracovníků ve výchovném a vzdělávacím procesu (dělení tříd na skupiny, apod.), podporou výuky eurytmie hudební korepeticí, podporou výuky řemeslníky

a umělci z praxe, podporou dělené výuky jazyků, nákupem pomůcek a materiálu k výuce, nákupem vybavení učeben a dalších prostor školy, úpravami a obnovou prostor školy apod. Za tuto podporu jsou pedagogičtí pracovníci školy velice vděční.

Škola svoje prostory také poskytuje i pro setkávání místních občanských sdružení jako komunitní škola.

Škola plánovala další spolupráci se třemi zahraničními mentory, kteří pravidelně školu navštěvují vždy po dobu jednoho týdne. Ani jedna z návštěv se však nemohla kvůli opatřením souvisejícím s Covid-19 uskutečnit.

- David Newbatt, Camphill Communities Aberdeen, Skotsko. D. Newbatt je sociálním terapeutem a praktikujícím umělcem. Pracuje se žáky v rámci výtvarné výchovy – sociální kreslení, malování. Prohlubuje tematiku jednotlivých předmětů v uměleckém vyjádření. Pracuje s pedagogy na metodice a didaktice kresby a malby ve waldorfské škole. Návštěva byla plánována na listopad 2020.
- Leo Klein, Rotterdam, Holandsko. L. Klein je letitým mentorem waldorfských škol v Čechách, Holandsku, USA již od roku 1990. Naši školu měl navštívit v březnu 2021.
- Sybille Naito, švýcarská waldorfská učitelka s dlouhaletou zkušeností, přednášející v oblasti DVPP pro waldorfské školy, je novou mentorkou naší školy. Měla školu navštívit v lednu 2021.

Škola dále spolupracuje s Asociací waldorfských škol v Čechách a je jejím aktivním členem.

13. Účast školy v rozvojových a mezinárodních programech

Ve školním roce 2020/21 škola na rozvojových a mezinárodních programech přímo neparticipovala. Dílčí mezinárodní spolupráce v projektech tříd 2. stupně v rámci anglického jazyka viz bod 2.

14. Zkušenosti s péčí o nadané žáky

Péče o nadané žáky

Téma péče o nadané žáky školy se během online vzdělávání více projevilo především vzhledem k možnosti vypracovat zadané úkoly s individuálním rozsahem a možnosti přizpůsobit rovněž obsah učiva. Rozdíl v přístupu, pojetí, hloubce zájmu a motivaci jednotlivých žáků byl zřejmý. Urychlí se tím možná často dlouhodobý proces identifikace nadaných a mimořádně nadaných žáků. Budeme se zamýšlet nad možnostmi diagnostikování těchto žáků, zda žáci spadají do skupiny nadaných či mimořádně nadaných žáků a také nad náměty jakými vhodnými metodami prohloubit učivo a nastavit kritéria hodnocení vedoucí k pokroku.

U diagnostikovaných žáků naší školy se jedná především o souběh nadání a další diagnózy, patří do skupiny žáků s dvojitou výjimečností, těmto žákům je poskytován individuální vzdělávací plán.

Žáku s Aspergerovým syndromem bylo při online výuce s možností zadávání specifických individualizovaných úkolů umožněno nejen obohacení obsahu, rozsahu učiva a referátů, ale především možnost pracovat svým vlastním tempem, rozvrhnout si čas a úkoly dle svých preferencí a vytvořit si vlastní pravidla postupu. Výsledkem bylo ovládnutí částí vzdělávacích témat s mnoha detaily. Přestože nemožnost kontaktu se spolužáky, dle žákova hodnocení, mu vyhovovalo, nebylo možné budovat vzájemné vztahy se spolužáky jako v minulých letech, nebylo

možné věnovat se nácviku řešení konfliktů a sociálních situací. Žák teoreticky, vzhledem k rozvinutému logickému a abstraktnímu uvažování spolu se schopností dobré argumentace, dokáže situace nahlédnout a pokouší se hledat řešení, ale bez kontaktu a přímého řešení vztahů s vrstevníky face to face tato kompetence nemohla být v loňském roce dostatečně rozvíjena.

Žák druhé třídy má speciální vzdělávací potřeby v oblasti jazyka a řeči z důvodu oboustranného středně těžkého postižení sluchu, projevuje se u něj souběžně matematické nadání, velký zájem a pestrost zájmů zároveň s netradičním rozsahem informací vedoucích do hloubky, sluchové postižení kompenzuje výbornou pamětí, vizuálně perцепčními dovednostmi, prostorovou představivostí a výbornou manuální zručností. Žákovi je poskytována speciálně pedagogická péče zaměřená na rozvoj sluchový a řečový rozvoj.

U žáků s dvojitou výjimečností se zaměřujeme především na sebepojetí, sociální začlenění mezi vrstevníky, dobré vztahy v kolektivu spolužáků, hledání strategií řešení náročných situací, a společně s rozvojem a podporou nadání na rozvoj a kompenzaci znevýhodnění. Na pravidelných třídních kolegiích hledáme aktuální a vhodné pedagogické metody a postupy.

Péče o rozvoj nadání i přiměřený emoční rozvoj a zdravé vztahy ke spolužákům a vhodná komunikace s nimi jsou prioritou.

Rodiče mají možnost využít poradenskou pomoc a konzultace výchovného poradce, metodika prevence, školního speciálního pedagoga i školního psychologa.

15. Polytechnická výchova (volitelné předměty, kroužky.....)

V letošním školním roce probíhaly rukodělné aktivity v naší škole v menší četnosti než obvykle. Díky distanční výuce, která je pro pracovní vyučování (pletení, háčkování, vyšívání, práce s vlnou, modelování, práce na zahradě, šití, práce s kůží, práce na poli, řezba, kovotepectví, košíkářství, kartonářské práce, kovářství a práce s kamenem) velmi omezující, se nám podařilo realizovat to s čím se děti u nás setkávají a procházejí každý rok, v omezeném režimu.

Část těchto činností proběhla distančně se všemi omezeními a problémy s toho vyplývajícími. Náročnější činnosti proběhly v menším rozsahu a to formou uměleckých kurzů.

O to více jsme měli radost z povedeného "řemeslného týdne" na konci školního roku. Během celého týdne se 8. a 9. třída intenzivně věnovala různým rukodělným řemeslům (práce s vlnou, kartonářské práce, kovářství, kamenosochařství, pasířství).

Děti pracovaly ve skupinách a každý si během 5 dnů prošel zvolenými dvěma řemesly a vyrobil několik výrobků. Na závěr týdne proběhla malá vernisáž.

Opět se nám potvrdilo, jak jsou tyto činnosti pro děti důležité nejen z pohledu edukačního, ale také z pohledu jejich zdravého vývoje, kultivování a posilování jejich osobnosti a v neposlední řadě také pro jejich terapeutický přínos pro dnešní děti a svět.

Ve škole byla naplánována řada volnočasových aktivit a kroužků. Z těch nejzajímavějších je včelařský kroužek pod vedením pana Martina Semeráda, který nabízel pro děti dvou věkových skupin 1. stupně. Na pozemku školy stojí včelín, a tak se děti mohly seznámat s životem včel přímo v praxi. Mezi další kroužky patřily aktivity hudební – individuální výuka na klavír, flétnu, kytaru, housle. Mezi oblíbené skupinové kroužky patřil kroužek keramiky pod vedením Jitky Černé. Výtvarný kroužek nabídla Veroniky Scholze Mojžíšové, kde jsou děti z 1. a 2. stupně vedeny k rozvoji tvůrčího potenciálu. Ve škole dětem nabízíme v čase mimo výuku i nejrůznější

terapie – arteterapii pod vedením Veroniky Scholze Mojžíšové a Zuzany Karlové, léčebnou eurytmii pod vedením Jitky Radové a chirofonetiku, kterou vede paní Radka Šubrtová.

Bohužel, z důvodu odkladu začátku školního roku (14. 9. 2021) a následného vyhlášení distanční výuky ve druhé polovině října 2020, byla činnost kroužků zastavena téměř v jejich začátcích.

Na konci školního roku se podařilo obnovit částečně pouze Včelařský kroužek a některé z terapeutických sezení.

16. Přípravné třídy, zkušenosti s integrací a dalším začleňováním dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí do ZŠ

Ve školním roce 2020/21 byla na doporučení pedagogicko psychologických poraden (PPP) nebo speciálně pedagogických center (SPC) poskytována podpůrná opatření 14 žákům. Podpůrné opatření formou individuálně vzdělávacího plánu (IVP) bylo poskytnuto devíti žákům. V druhé třídě byl vypracován individuální vzdělávací plán (IVP) pro dva žáky, ve čtvrté třídě také pro dva žáky, v šesté třídě pro tři žáky a v deváté třídě rovněž pro dva žáky. Plán pedagogické podpory (PLPP) byl vypracován pro jednoho žáka první třídy, jednoho žáka druhé třídy a jednoho žáka páté třídy. Dle doporučení ŠPZ byla žákům poskytována podpůrná opatření formou speciálně pedagogické péče, tzv. náprav, zaměřených na rozvoj grafomotorických dovedností, rozvíjení sluchového a zrakového vnímání, rozvoj komunikačních dovedností, pozornosti a paměti a rovněž na reedukaci specifických poruch učení, dále ještě stále částečně dobíhalo i poskytování pedagogické intervence zaměřené na procvičení a přípravu na vyučování. Speciálně pedagogická péče i pedagogická intervence probíhala po celou dobu v rámci individuálních konzultací, které byly povoleny i v distanční výuce.

Mezi další poskytovaná podpůrná opatření řadíme personální podporu asistentem pedagoga v 1., 2., 5. a 6. třídě financovanou z účelového normativu MŠMT a v ostatních třídách z grantových programů (Šablony II a grant pro OMJ) a částečně z finanční podpory Spolku rodičů.

Činnost školního poradenské pracoviště (ŠPP) sloužícího k poskytování poradenských a konzultačních služeb pro žáky, zákonné zástupce a pedagogy zajišťuje školní speciální pedagog, výchovný poradce, školní metodik prevence a vedení školy. ŠPP, v návaznosti na revizi inkluze a změny vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, hovořilo o možnostech poskytování pedagogické intervence sloužící k podpoře vzdělávání žáků a kompenzaci nedostatečné domácí přípravy. Zároveň došlo k rozhodnutí, že je účelné poskytovat školní plán podpory žákům s podpůrným opatřením prvního nebo druhého stupně, který slouží k sumarizaci silných i slabých stránek žáka a k ujasnění individuálního přístupu, metod a hodnocení a zároveň je vhodným dokumentem k informování zákonných zástupců žáka. Přesto došlo v letošním roce k velkému snížení poskytování PLPP, především vzhledem k online výuce a možnostem individuální komunikace a individuálního zadávání úkolů žákům se SVP. Přesto se na konci roku ukázalo, že potřeba shrnout a ujasnit si cíle a priority vzdělávání těchto žáků písemně, nově formou školního plánu podpory, je nutná a praktická. Po projednání a na doporučení ŠPZ a třídních kolegií byl žákyni šesté třídy a žákovi osmé třídy nahrazen vzdělávací obsah druhého jazyka (NJ) vzdělávacím obsahem oboru českého jazyka (ČJ). Na závěr školního roku byly vyhodnoceny IVP všemi pedagogy dané třídy a tato vyhodnocení budou poskytnuta ŠPZ a rodičům žáků.

V rámci projektu Šablony pro MŠ a ZŠ poskytlo MŠMT i v tomto školním roce 2020/21 „Šablony pro základní školu waldorfská, Praha 5 – Jinonice“, ze šablon aktivit byla realizována personální podpora školního speciálního pedagoga. Cílem této aktivity je integrace minimálně tří žáků s SPU

a potřebou podpůrných opatření prvního stupně do kolektivu třídy, zajištění včasné a individuální podpory, která povede k rozvoji potenciálu žáků a předchází případnému školnímu neúspěchu. Úspěšná integrace závisí na včasné diagnostice SPU žáků, cílené podpoře a spolupráci s rodiči. Žákům byla poskytnuta individuální speciálně pedagogická péče zaměřená na rozvoj řeči, nápravu a reedukaci SPU, rozvoj grafomotorických dovedností, rozvoj sluchového a zrakového vnímání a rozlišování, nácvik sociální komunikace. Pedagogům a asistentům pedagoga byla poskytována metodická podpora, hledaly se přístupy a možnosti vzdělávání žáků se SVP v online prostoru, především se osvědčila nabídka individuálních konzultací ve škole a přizpůsobením obsahu vzdělávání. Školní speciální pedagog inicioval obohacení a rozšíření online výuky na prvním stupni – zasíláním magických „Krabic“ s úkoly sloužícími k rozvoji a propojení sensorických a motorických funkcí, k rozvoji motivace k učení a poznávání, k ovládnutí praktických dovedností, schopnosti vyznat se v jednoduchém návodu apod., žákům byla část úkolů, instrukcí a především písňe nahrávány. Další nepřímou činností bylo vedení příslušné dokumentace, příprava materiálů k reedukacím, studium odborné literatury, účast na pedagogických poradách, komunikace se zákonnými zástupci žáků, konzultace s pracovníky PPP a SPC. V tomto školním roce byla přínosná spolupráce školního speciálního pedagoga s metodikem prevence při řešení konfliktních situací vyplývajících z návratu žáků do škol, řešilo se neslušné až agresivní chování žáků, stížnosti rodičů na možnost šikany. Ještě koncem roku proto tato témata probírali třídní učitelé v rámci třídnických hodin a do školy byli pozváni odborníci a preventisté (protidrogová prevence, prevence šikany, nadměrné užívání digitálních médií a sociálních sítí). Pro tři žáky se SVP vyrobil školní speciální pedagog osobní studijní knížečky, pro žáka druhé třídy formou pohádkového příběhu, pro žákyni čtvrté třídy formou sbírky básniček k procvičování čtení, pro žákyni šesté třídy formou příběhu, ze kterého vycházelo procvičování vyjmenovaných slov. Po celý školní rok probíhalo týdenní pravidelné metodické školení asistentů pedagoga pod vedením školního speciálního pedagoga. Hospitace žáků se SVP probíhaly i v online výuce, prezenčně v druhé a první třídě i během roku.

Dalším žákům se SVP byly nabídnuty individuální, telefonické, skupinové nebo online konzultace, doučování asistenty pedagoga nebo učiteli odborných předmětů. Výhodou online zadávaných úkolů byla flexibilnější modifikace, aniž byli žáci s SVP konfrontováni se spolužáky. Nevýhodou online výuky se ukázala jejich nízká schopnost koncentrace pozornosti a velmi malé možnosti podpory rodiči zaměstnanými svými online povinnostmi. Ke konci roku probíhal sociální projekt deváté třídy – nabídka doučování žákům z nižších ročníků, za kterými docházeli do jejich domovů, a rovněž nabídka, pro devátý ročník, přípravy na přijímací řízení žáky střední školy, waldorfského lycea Opatov.

Prioritou byla podpora žáků při postupném návratu do školy a při rotační výuce týkající se především strategií a možností uspořádání školních povinností, plánování si režimu dne, trávení volného času bez možnosti chodit do kroužků, motivace k sebevzdělávání, čtení, sportovním aktivitám nebo ovládnutí nových praktických dovedností vyplývajících z distanční výuky, jako je vaření, praní, péče o zahradu a domácnost.

V novém školním roce se budeme zamýšlet nad zvýšenou bezpečností žáků na internetu a možnostech řešení kyberšikany.

17. Vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin

Cizí státní příslušníci ze států EU a z ostatních států podle jednotlivých zemí

Stát EU	počet žáků
Belgické království	2

Rumunsko	1
Slovenská republika	3
Spolková republika Německo	2

Stát mimo EU	počet žáků
Kyrgyzská republika	1

Díky podpoře zřizovatele a agentury ERA jsme měli možnost i v tomto školním roce 2020/21 pokračovat v kvalitní integraci žáků s odlišným mateřským jazykem (OMJ) v rámci OP Praha – pól růstu ČR projektem Podpora inkluzivního prostředí ZŠ waldorfská, a to poskytnutím podpory dvojjazyčnými školními asistenty, kteří podpořili celkem 13 žáků s OMJ v šesti třídách. Velmi prospěšnými se ukázala setkání s rodiči žáků s OMJ, na kterých jsme diskutovali potřeby jejich dětí, zjišťovali zpětnou vazbu a zamýšleli se nad novými přístupy k jejich vzdělávání. Přípravné kurzy výuky češtiny probíhající na jiných školách jsou dlouhodobě přeplněné nebo nevyhovují požadavkům rodin. Žákům je vypracován ve většině případů plán pedagogické podpory, nově školní plán podpory.

Dvojjazyční asistenti pedagoga pomáhali připravovat individuální a přiměřené úkoly, poskytovali doučování a době distanční výuky se věnovali individuální komunikaci s žákem a zajištění jeho konkrétních výukových potřeb ať už výrobou materiálů nebo vysvětlením učiva.

Lze říci, že počet žáků s OMJ mírně narůstá, v první třídě je to nově pět žáků (v druhé třídě rovněž pět žáků). V jedné rodině nemluví česky ani jeden z rodičů, komunikace s učiteli a především doba distančního vzdělávání byla pro tuto rodinu opravdu výzvou. Této rodině byla doporučena organizace META o.p.s, se kterou spolupracujeme, vytvořila školení pro rodiče-cizince, kde se mohou dozvědět vše o českém školství. Na pohovoru s rodiči používáme anglický jazyk, případně tlumočnicka, většinou se jedná o odborného učitele angličtiny. Slovní hodnocení nechal třídní učitel přeložit.

Stále se potýkáme s problémem, že někteří žáci s OMJ buď nemají nárok na podpůrná opatření nebo jim nejsou poradnami poskytnuta. Velkým problémem se ukázalo u žákyně deváté třídy vyšetření na potvrzení specifických poruch učení – dyslexie, poradna neuměla žáka s nedostatečnou znalostí otestovat, protože k tomu nemají dostatečné nástroje. Do této kategorie řadíme i žáky z bilingvních rodin, kteří nejsou zařazeni do kategorie žáků se SVP, i když by podporu potřebovali.

Žáci s OMJ potřebují dlouhodobou podporu, rozvinout ovládnutí jazyka na akademickou úroveň trvá několik let (až sedm let), žák na druhém stupni musí používat odborné výrazy, pracovat s textem, vyjadřovat abstraktní myšlenky a složit přijímací zkoušky na střední školu bez výrazné podpory, pokud tu studuje již více než jeden rok. Nejen ve znalostech češtiny, ale i v ovládnutí probírané látky, v osvojení si nových kulturně podmíněných společenských norem a dalších, dohánějí žáci s OMJ pohyblivý cíl mnoho let.

Budování přátelských vztahů mezi žáky je jedním z primárních cílů v integraci žáků s OMJ, pedagogové se snaží oceňovat a nechat vyniknout jejich přednosti, vybrat mezi spolužáky patrona, který chce dobrovolně pomáhat při zvládnutí úkolů.

Žákyně deváté třídy byla doučována na hodinách se speciálním pedagogem podle knihy Levou zadní i Čeština jako druhý jazyk, tato učebnice rozvíjí řečové dovednosti a je částečně věnována i českým reáliím. Při výuce češtiny jako druhého jazyka se upřednostňuje nejpraktičtější a nejpotřebitelnější témata a informace pro daného žáka.

18. Environmentální výchova

Environmentální výchova je jedním z průřezových témat výuky od 1. do 9. ročníku školy. Žáci se u učí, že svět kolem nás je naší nedílnou součástí, je třeba jej ctít a pečovat o něj. Přirozeně prolíná výuku nejen na 2. stupni při výuce biologie, chemie a zeměpisu, ale prostupuje i cizí jazyky, umělecké předměty, český jazyk a další. Je tedy hlubokou součástí školního vzdělávacího programu jakožto celku. Vztah člověka k sobě samému, k ostatním lidem, ke světu kolem sebe a k přírodě i kosmu je základem waldorfského vzdělávacího plánu.

V naší škole probíhá výuka pěstitelství, která nabízí žákům možnost být v přímém kontaktu s živým světem rostlin, stromů, země. Během školního roku mohou děti vnímat rytmus přírody a roku v jednotlivých ročních obdobích a v jejich jedinečných kvalitách. Díky práci na školní zahradě žáci zažívají spolupůsobení přírodních sil a praktickou činností mohou dospět k porozumění přírodním souvislostem.

Pěstitelství provází děti od 1. do 9. třídy. V prvních dvou letech se děti věnují v hodinách pozorování přírody při vycházkách a prvním pokusům v péči o školní zahradu. Děti kreslí přírodu v jejích rozličných proměnách, pozorují její proměny. Při výjezdech sledují či sami participují na drobných zemědělských pracích. Ve třetí třídě děti v přímé praxi zažívají rytmus roku v souvislosti s hospodařením na vlastním poli, a to od vyčištění pole, zrytí, setí, pletí až po závěrečnou sklizeň a následné pečení chleba z vlastnoručně vypěstovaného obilí. Tento proces je zcela jedinečným a nenahraditelným zážitkem.

Na druhém stupni je pak pěstitelství nedílnou součástí učebního plánu, a to od budování a péče o kompost, přes tvorbu záhonů, kultivaci školní zahrady, budování jednoduchých zahradních prvků až po pěstování rostlin.

Práce na pozemcích dává člověku možnost obnovovat vlastní vůli a vůli k aktivnímu životu vůbec. Přibližuje žáky ke skutečně praktickému procesu učení, vývoji vztahu k přírodním dějům, úctě k přírodě. Mnozí naši žáci vyšších tříd se aktivně zajímají o ekologii, jsou členy různých ekologických skupin.

I přes všechna vládní omezení, která nedovolovala přítomnost dětí ve škole většinu školního roku, se některé z výše zmíněných projektů podařilo uskutečnit a to v měsíci září, v květnu a červnu. 3. třída zvládla zorat v září políčko, nedaleko pozemku školy, a zasít obilí. O jednotlivých plodinách se pak děti učily až na jaře v distanční výuce. Žáci s rodiči pak o letních prázdninách za laskavého doprovodu Petra Dolenského, zvládli obilí sklídit a nyní je čeká mlácení, čištění, mletí a pečení chleba. V červnu pracovaly děti 3. třídy na záhonech mezi pavilony B a C. Plely, okopávaly, dokonce zde zasadily i několik cuket a sklídily jahody, které zde v předchozích letech zasázeli jejich spolužáci. Žáci 4. třídy ze sklizeného obilí (projekt polních prací ve 3. třídě) upekli chléb.

Děti z 1. a 2. třídy vždy jeden den v týdnu v prezenční výuce navštěvovaly Prokopské údolí, pozorovaly přírodu v jejích proměnách rytmu roku. Bohužel se na podzim a v zimě pozorování přesunulo do domácností, kde ne každý měl možnost vyrazit do přírody.

V rámci vyučování 2. stupně pracovali žáci v měsíci září až do poloviny října na pozemku školy, seznamovali se s environmentálními potřebami a okolnostmi při fyzické a manuální práci, která vychází přímo z potřeb daného ročního období a konkrétního školního pozemku, jednalo se o práci na budování záhonů, pletí, sázení, zakládání kompostu, provozování biologického zahradního umění, na tuto práci navázali následně až od poloviny května. I zde bohužel nebylo možné naplnit cíle ŠVP.

Zájem o environmentální výchovu vzkvétal i v prostředí online výuky. 8. třída se v rámci anglického jazyka pustila právě do projektu s environmentální tematikou. Žáci v této oblasti projeví hluboký zájem, samostatně studovali a vypracovávali projekty, které pak sdíleli se studenty cizích zemí.

Na závěr školního roku proběhlo komunitně osvětové setkání s tématem oblasti ekologie, konkrétně blízkého pole – pod vedení Petra Dolenského. Setkání se zúčastnili rodiče a pedagogové školy. Hovořilo se mimo jiné o rozšíření možností využití zmiňovaného pozemku v blízké budoucnosti.

19. Multikulturní výchova

Multikulturní výchova je nedílnou součástí výuky dějepisu, zeměpisu, cizích jazyků, výtvarné a hudební výchovy a řady dílčích projektů. Nedílnou součástí je též vyprávění příběhů vhodných pro žáky dané věkové skupiny, kde se téma multikulturality zrcadlí. Žáci se učí respektovat a poznávat jiné kultury, jejich specifika, vyznání či světové názory.

Multikulturní výchovu rozvíjíme též na základě aktuální situace jednotlivých tříd. Některé třídy navštěvují žáci z cizojazyčného prostředí nebo jsou jiných národnostních menšin. Vznikají tak přirozeně pozitivní i negativní situace, se kterými pak učitelé pracují a skrze ně rozvíjejí u svých žáků povědomí o multikulturních zákonitostech, toleranci, rozvoj zájmu o jinou kulturu prostřednictvím konkrétního člověka (dítěte), se kterým se setkávají.

Trendem posledních let je, že se nám do školy hlásí děti z bilingvního rodinného zázemí, děti pocházející z různých zemí, tím se multikulturalita šíří zcela přirozeným způsobem a zároveň roste potřeba se tímto tématem aktivně zabývat jednak v rámci třídních společenství i celoškolsně.

Třetí třídu např. navštěvovaly 2 žákyně česko-afričského původu. Sociální soužití třídy bylo v každém dnu vlastně multikulturní výchovou. Třídní učitel v přirozené sociální interakci podporoval zdravé sociální kontakty těchto dívek s ostatními žáky třídy. Podobná situace byla i ve 4. třídě, kterou navštěvovala žákyně česko-německého původu (OMJ), jejíž integrace oproti loňskému roku opět znatelně pokročila. s podobnými situacemi pracovaly i vychovatelky v rámci družiny. Devátou třídu navštěvovala žákyně pouze německy (a anglicky) mluvící. Její integrace pokračovala pozvolna, a ve 2. pololetí nastala pozitivní změna, kdy žákyně začala hovořit a komunikovat v českém jazyce. Velkým úspěchem byla integrace této žákyně v nácvičku divadelního představení na motivy Trnkovy Zahrady, ve kterém tato žákyně měla roli, ve které uplatnila češtinu. Zároveň v rámci projektu eurytmická sóla a miniprojektu v rámci OMJ grantu Goethe měli žáci 9. třídy možnost hlouběji pochopit a proniknout rozdíly německé a české kultury a vyvinout vzájemný respekt, empatii a pochopení pro rozdíly. Tyto projekty byly skutečně úspěšné a výše jmenovaná žákyně zazářila v eurytmickém sóle v podání básně Prolog v nebi, Goethe v němčině a v češtině. Velkým úspěchem též bylo, že s pomocí speciálního pedagoga i učitelky českého jazyka se tato žákyně dostala na střední školu své volby.

I v dalších třídách se nacházejí žáci odlišného multikulturního prostředí a tato skutečnost je vždy brána velice vážně v potaz. Učitelé jsou schopni tyto děti tvořivým a uměleckým způsobem integrovat, rozšiřovat u ostatních žáků povědomí o zemích, ze kterých pocházejí a učit je vzájemné toleranci.

V rámci multikulturní výchovy a anglického jazyka probíhal v 8. třídě ve výuce angličtiny velmi zajímavý projekt na téma environmentální výchovy, zeměpisných zajímavostí různých zemí a to v online prostředí ve spolupráci se studenty z Gruzie a Indie.

20. Prevence rizikového chování

I. Plnění preventivního programu školy

Preventivní program školy je zpracován dle doporučené metodiky Pražského centra primární prevence akceptované ČŠI i MHMP. Škola má vytvořeny účinné strategie v prevenci rizikového chování dětí. Cíle preventivního programu pro rok 2020/2021 se částečně podařilo splnit pro všechny cílové skupiny. Některé plánované akce nemohly proběhnout, kvůli lockdownu. V úzké spolupráci poradenského pracoviště školy a pedagogického grémia jsme hledali vhodné nástroje a možnosti, jak celou situaci pro děti, rodiče i pedagogy vylepšit. Pokračovali jsme ve spolupráci s naším protidrogovým preventistou Mgr. Martinem Procházkou, nově do školních programů vstoupily další odbornice na protidrogovou prevenci Mgr. Jarmila Honsová a Bc. Markéta Hodačová. Mgr. Veronika Karoušová z Centra psychologicko-sociálního poradenství Středočeského kraje se zaměřila na problematiku vztahů mezi žáky.

Škola prošla celkovou supervizí, konkrétně pak diagnostikou v oblasti systémového vedení školy pod vedením Mgr. Krejčím.

Pedagogové a preventisté aktivně usilovali o vytváření pozitivních vztahů ve třídních kolektivech jak v období prezenční tak distanční výuky. U dětí jsme zaznamenávali sociální deprivace a psychické problémy a vznik závislostí na médiích. Velkou pomocí pak byla prezenční výuka, kde ke konci školního roku proběhly umělecké a řemeslné týdny a žáci naší školy mohli zažít společnou adaptaci a stmelování kolektivu.

II. Pedagogové – další vzdělávání v oblasti prevence

Školní metodik prevence Bc. Veronika Scholze Mojžíšová prošel online seminářem Prevence vyhoření vedené PhDr. Mgr. Veronikou Pavlas Martanová Ph.D. zaměřené na učitelské profese. Pod vedením PhDr. Heleny Vrbkové se metodik prevence účastnil online semináře Psychologické souvislosti v komunikaci ego-obranné mechanismy. Dále se setkával v online podobě pravidelných společných setkání všech metodiků na Praze 5.

Dvě třídní učitelky se účastnily online podpory, jak pracovat s dětmi na dálku přes společnost Člověk v tísni.

Dvě asistentky pedagoga absolvovaly online seminář na téma problémy ve stravování a komunikace s problémovými dětmi.

Na konferencích kolegia školy probíhaly pravidelné výstupy ŠMP. Učitelé byli informováni o nabídce kurzů a vzdělávacích programů s tematikou prevence. Nabídky programů dostávají také pravidelně e-mailem. Velkou oporou bylo poradenství hlavních metodiků PPP5 Mgr. Lucie Matějovské a Bc. Ondřeje Mýtiny.

Metodik prevence seznámil pedagogy na pedagogické radě s novými doporučeními.

Vzhledem k probíhajícímu celostátnímu lockdownu se témata opírala o školní projekt Zdravé společenství a Živé vzdělávání. Největším tématem byl kontakt s dětmi na dálku a vedení online třídnických hodin. Velká témata také spadala do komunikace s rodiči.

Pro pedagogy proběhl cyklus přednášek „Jak pracovat se strachem“ od školního psychologa PhDr. Anežky Janátové. Tomáš Boněk měl cyklus přednášek „Waldorfská pedagogika a vzájemná komunikace“. Proběhla také přednáška pro pedagogy i rodiče v programu „Digiděti“ vedené Janem Kršňákem.

Učitelé se věnovali společné teambuildingové práci při uměleckých cvičeních a projektech. Společné intenzivní studování waldorfské pedagogiky v blocích, které byly součástí společné pedagogické konference. Hlavními tématy byly temperamenty a práce s nimi v hodinách. Spolupracovali jsme na též hovorech o dětech dle metodiky Christofa Wiecherta.

III. Žáci – programy, besedy, akce v oblasti primární prevence

Velkým zásahem do uskutečnění preventivních programů na naší škole bylo vyhlášení celkového lockdownu. Pro žáky 2. stupně proběhly ke konci školního roku adaptační týdny- umělecké a řemeslné práce. Výstupem pak bylo divadelní představení 9. ročníku vedené zkušenou herečkou Lenkou Vlasákovou. V oblasti protidrogové prevence vznikl krásný výukový projekt pro 8. a 9. třídu vedený Mgr. Jarmilou Honsovou a Bc. Markétou Hodačovou. Pro 9. třídu ještě speciálně proběhl přídatný program v protidrogové prevenci s terapeutem Pavlem Gregorem. Celý projekt sloužil k podpoře kritického myšlení a vnímání funkce ve společnosti s informovaností ohledně drogové problematiky.

Pro žáky 9. třídy se nemohlo konat pravidelné setkávání (1× za měsíc) s letitým preventistou naší školy Mgr. Martinem Procházkou. Setkání se kvůli lockdownu konalo pouze 1×. Preventista se věnoval intenzivně jednotlivým otázkám prevence a patologií a také problémům jednotlivých žáků i celého kolektivu třídy. Kromě již výše zmiňovaného nácviku divadelního představení se žáci 9. třídy mohli věnovat také malování, eurymii a dalším řemeslným aktivitám, které byly zvršeny závěrečnou venkovní výstavou a představeními. To vše působilo na pozitivní rozvoj sociálních vztahů.

8. třída v divadelním prostoru mohla trénovat divadelní scénky za účelem uvolnění a adaptace třídního kolektivu. V řemeslném týdnu měli společnou výstavu. V letním kempu, pak dále pokračovali v scénickém provedení a společně s výtvarnou projekcí mohly děti zažít intenzivní umělecký týden.

7. třída v uměleckém renesančním týdnu malovala a umělecky se stmelovala. V závěrečném letním kempu zažila rytířskou slavnost v zázemí lesní školy ZEMĚ.

V 6.–7. třídě proběhla přednáška na téma „Media a děti“ pod vedením Jana Kršňáka. Dětství online je součástí projektu, kterého se naši žáci 6. a 7. třídy zúčastnili. Děti se zde mohly ptát na otázky na téma zneužívání dětí na internetu a také téma bezpečného užívání médií. Velmi vhodnou prevencí v 6. třídě byl vstup poradkyně Mgr. Veroniky Karoušové v oblasti mezilidských vztahů, zaměřené na prožívání vztahů v kolektivu třídy.

6. třída během uměleckého týdne zažila malbu a mohla si v divadelním prostoru vytvořit své vlastní divadlo, které s patronskou třídou sdílela. V závěrečném letním kempu mohla třída zažít přestup ze středověku do renesance – hudebně, pohybovou a výtvarnou scénou, která významně ovlivnila celkovou pozitivní dynamiku celé třídy. Selektivní prevence ze Život bez závislostí v 5. třídě nemohla proběhnout.

5. třída absolvovala stmelovací setkání se společností Jules a Jim. Zaměřené na téma stmelení kolektivu a zdravě se umět dohodnout.

Ve 4. třídě se nový třídní učitel snažil vytvořit a udržovat aktivní kontakt s jednotlivými rodinami i na dálku za účelem děti a rodiny poznat a vytvořit pocit důvěry i v tak náročném době lockdownu. Jelikož má též zkušenost v oblasti vedení skupin i přednášek, dosáhl blízkého a intenzivního kontaktu s dětmi i jejich rodinami. V adaptačním období a ke konci školního roku třída absolvovala několik pobytů směřované na dobré klima v kolektivu.

1.–3. třída zažila několik vstupů školní psycholožky PhDr. Anežky Janátové. Cílené na pozorování třídní dynamiky a celkové spolupráce s třídním učitelem a vnitřní pohody v kolektivu.

Do programu primární prevence se během školního roku v různých formách zapojují všichni učitelé, žáci i jejich rodiče. V rámci celostátní karantény jsme vyprávěli látky jednotlivých tříd upravovali k dané situaci. Největší apel v tomto ohledu byl na téma zdravého života i zdravého životního stylu, vždy v takové formě, která odpovídá příslušnému věku dětí (např. bajky a legendy ve 2. třídě, epocha výživy v přírodopisu 7. třídy, příběhy slavných osobností včetně jejich životních úskalí ve třídě 8. a 9., pedagogické vyprávění atp.). Na dálku jsme používali pro komunikaci s žáky a rodiči školní portál a Google Classroom a Google Meet, kde žáci mohli slyšet své učitele a společně sdílet příběhy i vyučovací látku. Školní portál. Tento prostor sloužil pro přímou komunikaci se žáky a jejich rodiči a učiteli.

Jednotlivé třídy se každoročně zaměřují na nejrůznější projekty, jejichž cílem je mimo jiné právě prevence patologických jevů na bázi pozitivní motivace. V tomto školním roce se velmi vydařilo v adaptačním období uskutečnit umělecký a řemeslný týden pro 2. stupeň.

Tradiční měsíční slavnosti, vánoční jarmark či společné slavení svátků ročního koloběhu, kdy se žáci, učitelé i rodiče aktivně účastní společného projektu, či slavení svátků, které jsou nedílnou součástí oblasti pozitivní motivace v rámci prevence patologických jevů, byly nahrazeny byly písněmi a společnou prezentací žákovských prací v 8. třídě a také slavnostním zakončení školního roku a rozloučením se s žáky 9. třídy.

Pro řešení výchovných problémů v několika třídách jsme také pokračovali ve spolupráci s výchovným poradcem Mgr. Renatou Krásovou a školní psycholožkou PhDr. Anežkou Janátovou a s celým týmem poradenského pracoviště, i v kooperaci s pedagogickým grémiem. Aktuální problematika okolo náznaek narušování vztahů mezi žáky v online prostředí proběhlo speciálně v 8. třídě. Školní metodik prevence využíval pravidelných konzultací s Mgr. Lucií Matějovskou, metodikem prevence, psychologem PPP Praha 5.

Pro všechny věkové skupiny žáků dále škola nabízela širokou škálu volnočasových aktivit v podobě kroužků se v distanční výuce stáhly na úplně minimum. Většinou neprobíhaly vůbec.

Základní primární prevence není však pouze otázkou školních aktivit, nýbrž je nutné se zpravidla zaměřit hlavně na rodinu jako celek. Proto je součástí našeho preventivního programu i práce s rodiči, a to jednak v individuálních konzultacích i v rámci třídních schůzek, které převážně probíhaly online. Specializované přednášky proběhly v režimu TV v přenosu školního studia Prokop.

Prevenici patologických jevů v naší škole napomáhá systém, kdy třídní učitel doprovází svou třídu od 1. do 9. třídy (v ideálním případě). Je zvykem, že učitel žáky a jejich rodiče navštěvuje v jejich domácím prostředí. Tento systém umožňuje třídnímu učiteli lépe poznat své žáky a jejich rodinné zázemí. V této oblasti během roku, též zaznamenáváme velké propady. O to je těžší v tomto konceptu naplnit své cíle, když během roku vláda ČR vyhlásila velmi striktní podmínky lockdownu. Posílili jsme vazbu mezi patronskými třídami, a tím vznikla velmi podporující a funkční sociální síť. Tuto oblast jsme také rozšířili do spřátelené střední školy Waldorfské lyceum na Opatově. Kde žáci i na dálku nebo v konzultačních hodinách podporovali žáky z nižších ročníků naší školy. Vzájemná spolupráce potom dopomohla k realizaci společných projektů ve vzdělávání a žákovské spolupráci.

21. Žáci s trvalým pobytem v jiném kraji

Kraj:	Počet žáků celkem	Z toho nově přijatí
Olomoucký kraj	1	0
Středočeský kraj	51	0

22. Další údaje o ZŠ, které považujete za důležité.

Granty

Kdo grant vypsal	pro jakou oblast	pro jakou konkrétní činnost	Požadovaná částka	Přidělená částka
MŠMT	integrace	Šablony pro ZŠW II. (realizace 1. 9. 2019 – 31. 1. 2022)	869.692,- 373.573,-*	869.692,- 373.573,-*
HMP	integrace	Podpora inkluzivního prostředí v ZŠ waldorfská (realizace 1. 9. 2018 – 30. 6. 2021)	970.766,- 267.900,-*	970.766,- 267.900,-*
HMP	integrace	Multikulturní šablony II pro ZŠ waldorfská (realizace 1. 1. 2020 – 30. 6. 2022)	997.606,- 492.345,-*	997.606,- 492.345,-*
Celková částka			2.838.064,- 1.133.818,-*	2.838.064,- 1.133.818,-*

*) u dlouhodobých projektů část realizovaná ve školním roce 2020/2021

Získané věcné dary, služby, finanční částky od sponzorů

Sponzor	Účelově vázané finanční dary na:
Spolek waldorfské školy v Jinonicích	Podpora výuky 1.950.000,- Kč

Způsob prezentace školy na veřejnosti

Škola má velmi úzký kontakt s rodičovskou veřejností. Jeho součástí jsou pravidelné třídní schůzky a další vzdělávací a společenská setkání. S ohledem na hygienická omezení byly v letošním roce nabídnuty dálkové formy včetně online besed, přednášek a diskuzí (více viz kapitola 12 – Spolupráce s rodiči).

Nově byl zřízen školní youtube kanál a další informace pro veřejnost jsou zveřejňovány na internetových stránkách školy www.waldorfjinonice.cz.

Školní stravování

počty stravovaných žáků:	195	z toho počty žáků z jiných škol:	0
počet jídelen		počet výdejen	
ZŠ:	0	ZŠ:	1
MŠ:	0	MŠ:	0

Výjezdy žáků mimo objekt školy

	počet výjezdů	počet žáků
vzdělávací výjezdy	7	185
ŠvP	0	0
lyžařské kurzy	0	0

Vzdělávací výjezdy byly z důvodu karanténních opatření ve školním roce 2020/21 velice. V rámci adaptace na školu na začátku školního roku a následně pak po návratu dětí do škol na jaře 2021 se podařilo uskutečnit alespoň několik výjezdů, které byly primárně zaměřeny na adaptaci žáků na třídní kolektiv a zároveň na prohloubení znalostí a dovedností v nejrůznějších oborech.

Nejzvláštnějším výjezdem byl původně plánovaný plavecký výcvik žáků 4. třídy, kdy řádově pouze několik dní před výjezdem se pedagogové dozvěděli, že plavání nebude z důvodu vládních opatření možné. Přesto třída výjezd uskutečnila – bez plavání – po dvou dnech však byla dle vládního nařízení zrušena možnost výjezdů, a tak byly původní, a následně i sekundární cíle této akce naplněny minimálně. z dalších, již vydařenějších výjezdů, lze zmínit adaptační výjezdy 3. třídy v Dobříví, a na konci školního roku v Javorné na Šumavě s primárním cílem zaměřeným na zdravý pohyb a posílení sociálních vazeb. Další výjezdy např. 2., 4. a 7. třídy se konaly v červnu 2021.

Účast žáků v soutěžích

a) vyhlášených MŠMT

vědomostních (jaké)	sportovních (jaké)	uměleckých (jaké)
0	0	0

b) ostatních

vědomostních (jaké)	sportovních (jaké)	uměleckých (jaké)
0	0	0

Ve školním roce 2020/21 se žáci školy žádných soutěží nezúčastnili.

Výsledky kontrol ČŠI, případně jiných kontrol

Kontrola odboru kontrolních činností MHMP

Dne 23. 2. 2021 proběhla následná veřejnosprávní finanční kontrola veřejné finanční podpory poskytnuté formou účelové dotace – grantu z rozpočtu hlavního města Prahy v oblasti životního prostředí rok 2018 na realizaci projektu č. 219/2018 „Venkovní učebna – včelín v ZŠW Praha 5 – Jinonice.“ Kontrolou bylo zjištěno, že poskytnutá dotace byla použita v souladu s projektem a nebyly zjištěny žádné nedostatky při čerpání.

Inspekční činnost ČŠI

Dne 9. června 2021 proběhla formou dotazování telefonickou formou tematická inspekční činnost zaměřená na získávání a analyzování informací o činnosti škol a školských zařízení v období návratu žáků k prezenčnímu vzdělávání. Předmětem činnosti byla forma ověření plnění ŠVP a způsob doplnění.

Technická prohlídka ÚMČ Praha 5

Dne 18. 3. 2021 provedli pracovníci Úřadu městské části odboru školství technickou prohlídku objektů školy.

23. Naplňování cílů, opatření a aktivit vyplývajících z Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hlavního města Prahy.

průřezová témata

Komunikační kompetence v cizích jazycích

ŠVP ZŠ waldorfské obsahuje cíle podpory cizích jazyků již řadu let. Ve škole vyučujeme 2 cizí jazyky od 1. do 9. třídy. V prvních ročnících využíváme metody her, zpěvu, recitace, prvků dramatické výchovy. Výuka probíhá výhradně v cizím jazyce, žák se tak učí přirozenou cestou hovořit. Teprve později se učí psát a uchopovat gramatická pravidla. Hledáme stále možnosti rozšíření hodinových dotací jazyků. V loňském roce jsme experimentálně ověřovali model 3 hodin 2. cizího jazyka v 6. a 7. třídě. Bohužel kvůli opatřením souvisejícím s Covid-19 a dlouhodobé distanční výuce nemáme zatím dostatek zkušeností k adekvátnímu zhodnocení.

Součástí výuky cizích jazyků jsou též projekty vzájemné spolupráce se školami v cizích zemích. V loňském roce jsme v online prostředí navázali kontakt se školami v Indii a Gruzii, kdy žáci společně pracovali na geograficko-historických projektech a projektech environmentálních. Zároveň participujeme na účasti Výzvy 49, která zahrnuje 5 stáží ve vybraných zahraničních školách pro pedagogické pracovníky. Kvůli omezením souvisejícím s Covid-19 jsme tuto možnost zatím nemohli využít.

Informační a komunikační technologie

Podrobnější zpráva viz Úvodní slovo ředitele školy, část Vybavenost a Plány a cíle dvouletého rozvoje školy.

Prevence rizikového chování

V oblasti prevence byla vyvinuta aktivní iniciativa nového metodika prevence ve spolupráci se speciálním pedagogem a Školním poradenským pracovištěm. Metodik prevence inicioval řadu programů, které se podařilo aplikovat přímo ve výuce se žáky na konci školního roku. Více viz bod 20.

Vzdělávání k udržitelnému rozvoji

Oblast vzdělávání k udržitelnému rozvoji tvoří nedílnou součást našeho ŠVP, prostupuje řadu předmětů od 1. do 9. třídy a je jedním ze základních průřezových témat. Environmentální výchova prolíná ŠVP v oblasti teoretických i praktických činností. V projektech tříd obhospodařují žáci s učiteli školní pozemky, v 8. a 9. třídě jsou věnovány hodiny školních pozemků celoročně nejen vlastní práci ale i teorii v oblasti péče o pozemek, o zemi. Součástí ŠVP je též práce se dřevem, modelářskou hlinou, přírodními materiály, tkaninami a technikami a možnostmi jejich zpracování atp.

Naše třídy pravidelně jezdí na výjezdy do přírody s edukační náplní zaměřenou právě na vzdělávání k udržitelnému rozvoji. Škola nabízí řadu mimoškolních aktivit jako např. kroužek „Včelák“, kde se děti učí jak pečovat o včely, práci se dřevem, keramikou a další rukodělné činnosti. V uplynulém školním roce byla tato oblast velice omezena, přesto jsme se snažili po návratu dětí do škol, dětem právě v této oblasti nabídnout co nejširší škálu možností, neboť se v ní

po pobytu v izolaci nebo virtuálním prostoru online výuky mohly setkat se skutečným světem. Podrobnější zpráva viz bod 15 a 18.

Péče o talentované žáky

Podrobnější zpráva viz bod 14.

Celoživotní a další vzdělávání

V oblasti dalšího vzdělávání škola podporuje a motivuje své pedagogy dlouhodobě. Kromě doplňkového kvalifikačního studia se naši učitelé pravidelně účastní letních seminářů waldorské pedagogiky, sami si vyhledávají kurzy a semináře dalšího vzdělávání ve svých oborech, inspirují se nejmodernějšími pedagogickými trendy. V loňském roce, kdy mnohé z plánovaných kurzů a seminářů byly zrušeny, se zúčastnili naši pedagogové převážně DVVP formou online. Škola však pedagogům nabídla interní vzdělávání v oblasti IT, vzdělávání a metodické vedení asistentů a prohlubující studium WP v rámci konferencí. Novým kolegům jsme poskytli podporu prostřednictvím uvádějících učitelů včetně reflexe kvality a efektivity jejich vzájemné spolupráce. Podrobnější zpráva viz bod 8.

Péče o žáky s SPU nebo chování

V této oblasti se též kvalita práce se žáky zvyšuje, ve škole působí dva speciální pedagogové, učitelé jsou seznamováni výchovným poradcem a speciálním pedagogem s tím, jak je třeba s těmito žáky pracovat. Speciální pedagogové se žákům s SPU věnovali individuálně i v době distanční výuky. Podrobnější zpráva o péči o žáky s SPU viz bod 16.

Podpora rovného přístupu ke vzdělávání

Rovný přístup ke vzdělávání je jedním ze základních pilířů waldorské pedagogiky již od samého počátku. Pracujeme intenzivně na tom, aby byly všechny děti rovně začleněny do vzdělávacího procesu, rozvíjíme pozitivní sociální vazby prostřednictvím nejrůznějších projektů, adaptačních pobytů, ale i v běžné výuce. V této oblasti existuje i čilá spolupráce nejen, co se týče vzdělávání, ale také v oblasti podpory rodičovské komunity v rámci jednotlivých tříd i na úrovni celoškolní. Ve škole začínáme mít narůstající zkušenost s žáky s OMJ. V uplynulém roce kromě péče, kterou tito žáci dostávali, proběhlo v rámci grantu pro žáky s OMJ několik projektů přímo ve výuce včetně několika setkání s rodiči dětí OMJ vedených experty. Obojí bylo hodnoceno velice kladně a mělo velký přínos. Více o práci s dětmi s OMJ viz bod 17.

Podpora mobility a mezinárodní spolupráce škol a školských zařízení

Naše škola je členem rady Asociace waldorfských škol. Mezi těmito školami probíhá průběžná intenzivní spolupráce. AŤ nabízí další vzdělávání učitelů v oblasti waldorské pedagogiky a léčebné a speciální pedagogiky, letní týdenní seminář pro učitele, kde se pedagogové též dále ve vzdělávání prohlubují. Dále probíhá spolupráce pedagogů v rámci sdílení dobré praxe. Učitelé se navštěvují ve školách, účastní se neformálních pracovních skupin, kde si předávají své zkušenosti a navzájem se inspirují. V roce 20/21 byla tato činnost přesunuta kvůli covidovým opatřením do virtuálního prostoru nebo individuálních konzultací. Zpravidla se škola účastní projektů Duhové divadlo v Písku (setkání všech 8. tříd na divadelním festivale) a Olympiád waldorfských škol (sportovní setkání všech žáků 5. tříd ke společnému starořeckému měření dovedností a sil), obojí však bylo loni zrušeno. V mezinárodní spolupráci v loňském roce kromě projektů zmíněných v bodu týkajícím se výuky cizích jazyků, nedocházelo.

24. informace o počtech žáků ve škole s odlišným mateřským jazykem ve vztahu ke znalosti českého jazyka

Zjišťování počtu dětí s potřebou podpory doučování českého jazyka	
Stupeň znalosti ČJ	Počet dětí
Úplná neznalost ČJ	0
Nedostatečná znalost ČJ	2
Znalost ČJ s potřebou doučování	16

25. Stručný popis problematiky související s rozšířením nemoci COVID-19 na území České republiky – z toho vyplývající změny v organizaci vzdělávání z důvodu uzavření škol

Opatření související s šířením nemoci Covid-19 představovala pro naši školu výrazné změny již od samého počátku školního roku. Po pedagogické radě v přípravném týdnu jedna kolegyně onemocněla a všichni pedagogičtí pracovníci byli posláni do dvoutýdenní karantény. Žáky neměl kdo vyučovat a ředitel musel žádat MŠMT o odložený začátek školního roku. Tato událost způsobila velké potíže rodičům dětí, které musely zůstat dva týdny doma. Po omezené školní docházce na jaře 19/20 byla tato zpráva pro rodiče, učitele i žáky velkým zásahem. Jedinou službu, kterou škola mohla nabídnout rodinám, které se kvůli nastalé situaci ocitli ve velkých nesnázích, byla služba hlídání dětí, kterou obstarali 3 pedagogové, kteří nebyli v karanténě.

Tato událost též ovlivnila slavnostní otevření Pavilonu D, které mělo proběhnout 1. září a bylo posunuto na 14. září za účasti starostky Prahy 5 a členů zastupitelstva. Tento ceremoniál byl jednou ze světých událostí školního roku.

V krátkém čase, který měli učitelé k dispozici, proběhlo několik adaptačních výjezdů sloužících k socializaci a adaptaci kolektivů. Žáci 9. třídy zvládli prezentovat své ročníkové práce (odloženo z jara 2020)

Další omezení nastalo celostátně již v polovině října. Na 2. stupni jsme spěšně zahájili tvorbu rozvrhů pro synchronní a asynchronní online výuku. V prvních týdnech jsme se snažili rozvrhy tvořit tak, aby v rodinách, kde jsou sourozenci, tito sourozenci neměli výuku ve stejný čas. Tento model však nebyl dlouhodobě udržitelný vzhledem narůstající potřebě online hodin v průběhu zbytku školního roku. Zahájili jsme tedy anketu mezi rodiči ohledně potřeby zajištění IT techniky – notebook, případně i data – v jednotlivých rodinách. Ředitel školy nabídl pedagogům, vychovatelům a asistentům interní vzdělávání v oblasti IT, práce s platformou Google Classroom. Vzdělávání probíhala v nové IT učebně v pavilonu D v malých skupinkách i individuálně a účastnili se ho všichni pedagogičtí pracovníci. Online výuka byla velkou výzvou pro pedagogy, rodiče i žáky. Bylo třeba upravit výukové obsahy, metody, ověřování znalostí a dovedností, poskytování zpětné vazby, způsob hodnocení. Zároveň však vznikla čilá spolupráce. Ti, kteří nevyučovali online, nabídli své služby pro asistenci v online hodinách. Ti, kteří vyučovali a potřebovali pomoc, měli možnost o pomoc požádat a také ji dostat.

V prosinci se na krátko žáci vrátili do školy, ale kvůli požadavku střídavé výuky na 2. stupni se např. 7. třída dostala do školy pouze na týden, což jsme shledali jako naprosto nedostatečné. Děti

1. stupně navázaly na svůj klasický rozvrh a bylo velice pěkné, že jsme adventní období strávili společně s dětmi.

Období leden – duben 20/21 bylo velice náročné. Neustále změny v doporučeních, opatřeních a dalších zprávách vlády, ministerstva zdravotnictví i školství nás zaměstnávaly a vyžadovaly okamžitou pohotovost, rychlé reakce a především vysokou flexibilitu a odolnost.

Naším hlavním cílem byla zejména péče o duševní zdraví dětí, které byly vystavovány izolaci, životu ve virtuálním světě. Mnozí učitelé intenzivně komunikovali s rodiči dětí i s dětmi samotnými. Škola využila možnosti individuálních konzultací pro děti ohrožené školním neúspěchem. Třídní schůzky probíhaly online formou. V mnohém se nám dařilo, v mnohém jsme se dopouštěli i chyb. Učitelé projevili vysoké úsilí a nasazení, snažili se pro konkrétní třídy nalézt ty nejlepší možnosti vzdělávání. Zároveň však měli možnost říci, že je něco nad jejich síly či schopnosti a hledali jsme společně cesty, jak dál.

Rodiče jsme oslovili několika dotazníky s apelem na zpětnou vazbu distanční výuky, komunikace, duševní pohody dětí. Reakce byly převážně vstřícné a pozitivní. Avšak potřeby, ale i představy rodičů i učitelů o ideálním překlenutí této extrémní situace byly velice odlišné a sladit je bylo neskonné.

V distanční výuce vznikla i řada zajímavých projektů jako např. spolupráce v rámci anglického jazyka 7. a 8. třídy se třídami z cizích zemí. V epochách byli žáci vedeni k samostatné práci, dílčím projektům atp. Pro 1. až 3. třídu vznikl projekt „Krabíčky“, žáci dostávali po dobu zimního lockdownu každý týden krabíčku s kreativními distančními úkoly v návaznosti na učební látku jednotlivých tříd. Tvořivé a často rukodělné úkoly rozvíjely mezipředmětové vazby, doplňovaly a obohacovaly učení látku. Na tomto projektu participoval speciální pedagog, ředitel školy, asistenti, třídní učitelé, vychovatelky a učitelka výtvarné výchovy.

Na jaře nás zastihlo povinné testování. Setkali jsme se zde i s odporem některých rodičů, kteří raději volili možnost, že nechají děti doma a nepošlou je zpět do školy za podmínky testování. Organizace testování zaměstnalo řadu pedagogů i asistentů. Testování jsme věnovali několik školení, vytvořili rozvrh testovacích míst. Testy škola dostávala různé a vždy bylo třeba se seznámit s technikou aplikace i vyhodnocení včetně obsáhlé administrativy. Nakonec škola v červnu přistoupila k PCR testům, které uvolnily ruce téměř všem, kteří byli do té doby testováním nadměrně zaměstnáni.

Organizace školní jídelny podléhala neustálým změnám, abychom vyšli vstříc hygienickým opatřením, ale vždy se podařilo situaci vyřešit.

Ve družině bylo pomocí využití Pavilonu A pro udržení homogenity jednotlivých oddělení, prvňáčci měli družinu v domečku u hlavní budovy, a tak byla homogenita zaručena. I přesto jsme měli potíže s organizací ranní družiny tak, aby se žáci tříd nesetkávali, i tuto potíž jsme zdárně vyřešili.

V období lockdownu a distanční výuky jsme se též věnovali i několika stížnostem rodičů týkající se kvality online výuky, nekompatibility online výuky s waldorfským vzdělávacím programem atp.

Po návratu dětí do škol jsme se soustředili intenzivně na adaptaci žáků na školu, socializaci, péči v oblasti prevence patologických jevů, diagnostiku. Výbornou zkušenost jsme udělali na 2. stupni s projekty „umělecký týden“ a „řemeslný týden“, kdy se žáci ve skupinách v průběhu dne věnovali různým řemeslným činnostem (plstění, kovotepectví, práce s mědí, papírem, opracování kamene), závěrem týdne byla výstava výrobků. Tato práce, poté, co žáci strávili týdny a měsíce před

počítačovými obrazovkami, působila blahodárně. V uměleckém týdnu měli žáci 9. třídy možnost zahájit projekt ročníkového divadla Trnkova Zahrada, které zdárně dokončili, dobrovolníci se pustili do projektu eurytmická sóla, která byla završena malým vystoupením. 8. třída pracovala na dramatické výchově s externím pracovníkem atd. Některé třídy 1. stupně měly možnost jet na adaptační výjezd.

Celkově nám situace související s nemocí Covid-19 přinesla mnohé nesnáze, nejvíce se však dotkla dětí vystavených každodenní přítomnosti IT technologiím namísto skutečným zážitkům reálného světa. Tento nový handicap bude třeba v dalším školním roce zpracovat a opečovávat na mnoha úrovních.

Výroční zpráva byla projednána dne 7. října na poradě pracovníků.

Výroční zpráva byla projednána dne školskou radou.

Zpracoval ředitel Základní školy waldorfské:

Ing. Pavel Seleši

Praha dne 11. 10. 2021

Přiložené [povinné přílohy](#):

- Rozvaha – bilance k 31. 12. 2020
- Rozvaha – bilance k 30. 6. 2021
- Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2020
- Výkaz zisku a ztráty k 30. 6. 2021
- Příloha účetní uzávěrky k 30. 6. 2021

